

Akdenizde kontrol bu sabahtan itibaren filen tatbika başlandı

Dün birçok İngiliz ve Fransız harp gemileri harekete geçtiler

Meclisin fevkalâde toplantısına aid intibalar: Başvekil İsmet İnönü ve Menemencioğlu nutuklarını söylerlerken

Büyük Millet Meclisinin kabul ve Cumhurreisinin tasdik ettiği Akdeniz anlaşmalarının Cumhuriyet Hükümeti tarafından bu sabahtan itibaren filen tatbikine geçilmiş bulunmaktadır.

Anlaşmaya iştirak etmiş bulunan diğer devletler de, başta İngiltere ve Fransa olduğu halde, harekete geçmiş bulunmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Seyid Rıza Cumhuriyet müddeiumûsinin önüne çıkarılınca şaşırıp kaldı

Elâzize getirilirken yolda nutuklar vermeğe kalkan sergerde halkın mukabelesi üzerine birşey söyleyemedi

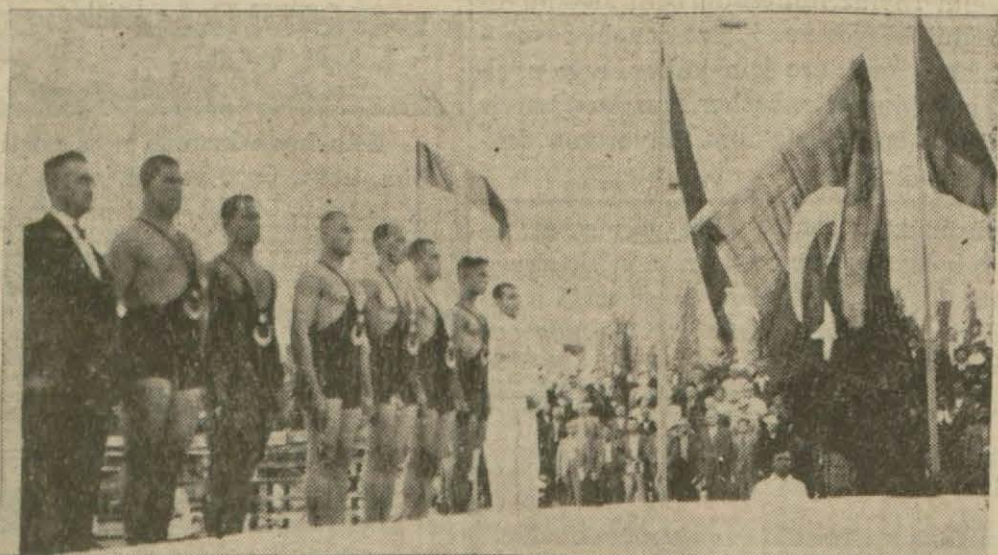
Elâziz, (Hususi) — Dersim'in son âsi sergerdesi Seyid Rıza Erzincandan buraya getirilmiştir. Otomobil adliye önünde durunca Seyid Rıza, pek meraklı olduğu

şapkasını otomobilin içinde aramış, bulamamış, sonra şaşkın ve bitkin bir halde dışarı çıkmıştır. Yürüyecek takati olmadıkça (Devamı 2 inci sayfada)

Türk Millî güreş takımı Balkan şampiyonu oldu

Biz altı birincilik, bir ikincilik kazandık. Yugoslavlarla Yunanlıların puanları müsavi

Doğu muhteliti Galatasarayı yendi

İzmirde yapılan müsabakalardan bir intiba

İzmir, 19 (Telefonla) — Bu gece yapılan müsabakalarla beşinci Balkan güreş müsabakalarına nihayet verilmiştir. Türk millî güreş takımı bu seneki müsabakalarda da büyük bir var

lık göstermiş ve 7 siklet üzerinde yapılan müsabakalarda, 6 birincilik ve 1 ikincilik kazanmak suretile Balkan şampiyonluğunu kazanmıştır.

(Devamı 7 inci sayfada)

insanlık gizli bir haydutluk karşısında

Belki yüz sene oluyor; bütün bir insanlığın malı sayılan açık denizler böyle bir haydutluğa alan olmamıştı

YAZAN:

Mahmut Esat Bozkurt

Akdenizin durumunu konuşacak olan konferans Nyonda toplandı.

Ve kararlarını verdi. Bu toplantının ve bu toplantıda alınan kararların sebebi; Akdenizde serbest seferlerin, serbest ticaretin belirsiz haydutlar tarafından ihlâl edilmiş olmasıdır. (Devamı 11 inci sayfada)

Sandık içinde bir meşhud cürüm

Gerede, (Hususi) — Kazanmanın Sülher köyünde bir kaç gece evvel garip bir cürüm meşhud olmuştur.

Köyden Hasan oğlu Yusuf, aynı köyden Zehra isminde bir kadınla uzun müddettenberi sevişmektedir. Bir gece Zehranın kocası Aziz gece işine gi-

(Devamı 2 nci sayfada)

Selânik Panayırında Türk Pavyonu birinci

Selânik, 19 — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Selânik Beynelmîl Panayırındaki pavyonumuz Fuar idaresi en büyük mukâfata vermek suretile birinciliği tevcih etmiştir. Bu haberi bildiren Fuar umumî reisi pavyonumuz hakkında Sonaltes Veliâtin de büyük takdirleri olduğunu ve iktisadî kalkınmamızın az zamanda gösterdiği büyük inkişafın bilhassa tebriğe şayan olduğunu ilâve eylemiştir.

TARİH KONGRESİNİN İLK CELSESİ

Kongre bugün Atatürkün yüksek huzurlarile öğleden sonra açılıyor

Dün de 9 ecnebi âlim geldi, kongreye 25 kadar ecnebi âlim iştirak ediyor. Bugün Cumhuriyet âbidesine bir çelenk konacak

Ankaradan avdet buyuran Atatürk İsmet İnönü ile birlikte Dolmabahçe sarayına girerlerken

İkinci Türk Tarih Kongresi, bugün saat 15 de Dolmabahçe Sarayında, Ulu Önder Atatürk'ün yüksek himayelerinde, Türk Tarih Kurumu Başkanı Hasan Cemil Çambelin bir nutkile açılacaktır. Bunu müteakib, kongre reis ve fahrî reisile reis vekilleri ve katibler seçilecek, kongre reisinin nutkunu müteakib de encümenler seçilecektir.

Türk Dil Kurumu namına Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen, Tarih Fakülteleri namına Muzaffer Göker, ecnebi profesörler namına da profesör Pittard birer nutuk söyleyeceklerdir.

Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı Profesör Bayan Afet Kurumun arkeolojik faaliyeti hakkında bir tebliğ yapacak, Ku-

(Devamı 11 inci sayfada)

ATATÜRK

Cumartesi günü Ankarayı şerefliendiren Büyük Önder Atatürk, dün tekrar şehrimizi teşrif etmişlerdir. Atatürkle Başvekil İnönü, Maarif Vekili Saffet Arıkan ve Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kayayı hâmil olan Riyaseti Cumhur hususî katarı tam saat 12,30 da Haydarpaşa garına dahil olmuş, askerî ve mülkî erkân ve zevatla binlerce kişilik kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmışlardır. Trenden evvelâ Atatürk, sonra da Başvekil ve

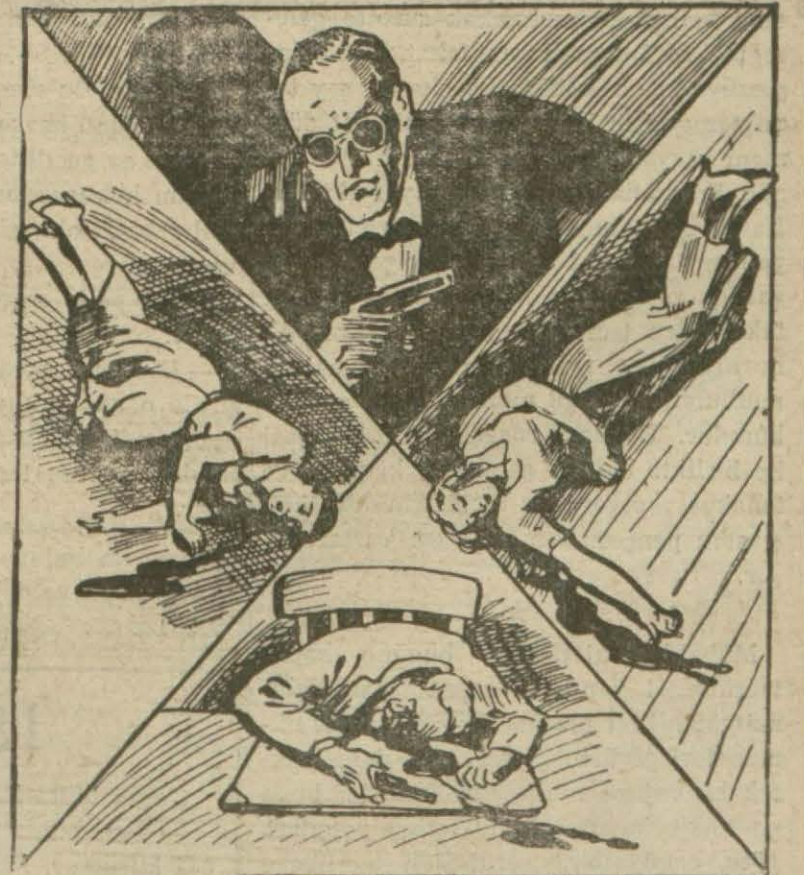
(Devamı 11 inci sayfada)

"Son Posta"nın yeni tefrikalarından biri Valide Sultanın gerdanlığı

Lisanımızın ilk mükemmel zabıta romanı

Yazan: Cevad Fehmi

Bir çok zabıta romanı yazmış ve bir çok zabıta romanı tercüme etmiş arkadaşlar bu eseri okuyunca «o kadar mükemmel ki adapte veya mülhem zannolunacağından en dişe ediyoruz» dediler. Bunun üzerine biz de eser hakkında hüküm vermiyi daha salâhiyettar ve daha bitaraf ellere bıraktık. İstanbul polisinin işden çekilmiş en kıymetli ve en ta-

nınmış bir simsile Türkçeye en çok zabıta romanı tercüme etmiş kıymetli bir muharrir ve maruf bir münek-kidimiz elyevm romanı okumakla meş guldür. Onların hükümlerini birkaç güne kadar okuyacaksınız.

Pek yakında neşre başlıyoruz

Hergün

Frankın yeni
Düşmesi vesilesile

Yazarı: Muhittin Birgen

— Viyana, 16 —

Frank dün yeniden düştü. Bu sabahki Viyana gazeteleri bu hadise ile uzun uzadıya meşgul oluyorlar. On gün evvel bir İngiliz lirası almak için yüz yirmi beş frank vermek kâfi gelirken bugün yüz kırk altı frank ancak kifayet edebiliyor. Dünyanın içinde bocalamakta olduğu fenahların bunda tesiri bulunmakla beraber, frank daha ziyade dahill sebeplerden dolayı düşüyor.

Bu sebeplerin başında, Fransadaki para sahiplerinin Fransız hükümeti ile mücadele halinde bulunmaları, para, Fransadan kaçıyor ve hattâ İngiltereye de emniyet etmiyerek daha ziyade Amerika'ya gidiyor. Anlaşılan, para sahipleri nin gözüle, şimdiki halde dünyanın en emin yeri Amerikadır. Altın hep orada toplanıyor ve Amerikalılar da altın çokluğundan dolayı şikâyet edip duruyorlar.

İkinci bir sebep te, Fransada iktisadi işlerin, bütün ümitlere rağmen, fena gitmekte olmasıdır. Frankın bu defaki düşüşünde Fransız harici ticareti hakkında evvelki gün neşredilmiş olan bir bilançonun büyük bir tesir yapmış olduğunda bura gazetelerinin Paris muhabirleri hemen umumiyetle ittifak ediyorlar. Bu bilanço, Fransada yalnız ağustos ayı için geçen senekine nisbetle bir buçuk milyar franklık bir açık gösteriyor! Halbuki, Blum hükümeti, işleri eline aldığı tarihten itibaren ittifak ettiği tedbirlerle Fransanın harici ticaretini arttırmaya muvaffak olacağı ümitlerinde idi. Neşredilen sen bilanço gösteriyor ki işler, bilâkis, tersine gitmiştir.

Üçüncü bir sebep te Fransada dahilî vaziyetin ve dünyada umumî gidışın fena oluşudur. Akdenizdeki torpillerden sonra şimdi Pariste de bombalar patlaması, Rusya ile İtalya arasındaki gerginlik ve saire ve saire, eksik olmaları enternasyonal belâlar, hep Fransa sermayedarlarını endişeye sevkeden âmillerdir. Fakat, bütün bu siyasî âmillere ne olursa olsun, frankın düşmesi, daha ziyade bir rejim meselesidir.

★

Bununla bir kere daha anlaşılıyor ki ifrata vardığı zaman sosyalizm, iddialarından hiç birini isbat edemiyor ve ideallerine varmak bakımından sarfettiği bütün emeklerin behava olup gittiğini görmeğe mahkûm bulunuyor. Sosyalizm, paraya, ve mülkiyete karşı husumet derecesine varan temayüllere düşüğü nisbette, muhite iktisadî huzursuzluk veriyor ve bu huzursuzluk, umumî refahın azalmasına sebep oluyor. İngilteredeki tecrübe, aynı sebepler altında, aynı eserleri doğurdu. Fransada yapılan tecrübe de başka türlü mahsul veren bir teşebbüs olmadı.

İspanyadaki tecrübenin neler vermiş olduğunu tasvir etmeğe ise elbet kalem için imkân yoktur. Paraya ve mülkiyete düşman olan bir sosyalizm, muvaffak olamıyor. Sosyalizmin dogmatik tarafları, «yedi sene kıtlıktan sonra yeni sene bolluğu» muhakkak surette geleceğine hâlâ kanidirdiler; fakat, insanlara şimdiki kadar kıtlıktan başka bir şey tanıtmamış olan bu para ve mülkiyet düşmanı sosyalizm, muhakkak surette bugün Fransada da bir darbe yemektedir. Hattâ, bir dereceye kadar, nasyonal sosyalizm dahi aynı neticeyi veriyor. İfrata vardığı zaman sosyalistlik, cihan harbini takip eden tecrübelerle sabit oluyor ki, huzursuzluk, refahsızlık ve pahalılık mefhumlarıyla aynı manayı ifadeye mahkûmdur. Bilhassa sosyalizm, demokrasi ile birlikte olduğu zamandır ki tezat ve tenakus yapıyor. Bir türlü içine düştüğü tezadın pençesinden yakasını kurtaramıyor.

★

Muhakkak ki dünya, bugüne kadar tecrübeleri yapılan nizamlardan daha mükemmel bir nizama, bugüne kadar nümuneleri görülen rejimlerden daha yüksek bir rejime muhtaçtır. İnsanlar buna vakit kavuşacaklar, İhtimayâtçılara göre, cemiyetler, tecrübeden tecrübeye geçtikçe, kendilerine en münasip olan rejimleri, geniş bir zaman ve tekâmül içinde, kendi kendilerine bulurlar. Bugünkü Avrupa cemiyeti de bunu arıyor. Fakat, bu bakımdan en doğru felsefe, bizim şu eski Türk sözünde gizlidir. Arıyan

Resimli Makale:

X Tembellik başka, kanaat başkadır X

Bazıları meskenet ile kanaatkârlığı yekdiğerine karıştırırlar, ekmek peynirle iktifa edenden takdirle bahsederler, bir lokma, bir hurka diyeni alkışa lâyık görürler. Böyle düşünenler hakikatte hayatîyet kuvvetinden mahrumiyet ile tenbelliği teşvik etmekte olduklarının farkında olmayan kimselerdir.

Her insan fakir olabilir ve fakirlik zamanında bulduğu ile iktifa etmesi tabiidir, fakat çalışma ve yükselme imkânına malik olduğu halde bunu yapıyarak bir lokma bir hurka ile iktifa eden adam her şeyden evvel tenbeldir. Unutmuyalım ki medeni bir adamın seviyesi yaşadığı hayatın seviyesi ile ölçülür.

SÖZ ARASINDA

Bir Amerikalı
Artistin General
Frankoya mektubu

General Franco'nun orcusuna karşı harp eden Amerikan tayyarecilerinden biri esir düşmüş. Bunun üzerine bir artist olan karısı, Generale bir mektup yoluyla, kocasının serbest bırakılmasını dilemiş ve mektubuna gör-
düğünüz resmi ilâve etmiştir.

General Franco, güzel karısından ayrı yaşayan tayyareciyi, İspanya Cumhuriyeti hükümetinin esir düşen millîci tayyarecilerinden birile mübadele etmek şartıyla serbest bırakılacağını bildirmişti.

Kocasının dirileceğine
inanan kadın

Bu hadise Nevyorkta olmuştur. Bir adam bir kaç gün hasta yattıktan sonra ölmüştür. Adam ölürken yanında bulunan karısına:

— Ben ölür gibi olurum ama gene ölmem!

Demişti. Bu söze inanan kadın kocasının öldüğünü herkesten saklamıştı. Böylece altı ay geçtikten sonra tefessüh eden cesedin kokusundan bütün civarda oturanlar bizar olmuşlar ve polise müracaat etmişler.

Cesed polis marifetile kaldırılmış, ve kadın:

— Dirilecek kocamı görmüyorlar. Kaygusile o gün çıldırmıştı. Yüzbin liraya sigorta edilmiş olan adamın sigorta parası şimdi karısının tedavisine sarfedilmektedir.

belâsını da bulur, mevlâsını da! Bakalım, Avrupa neyi bulacak?

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Yanımda bıçağım yoktu

Bir gün bir öküz hırsızını mahkeme huzuruna çıkarmışlar; hâkim sormuş:

— Sen bir öküz çalışmışın, öyle mi?

— Evet efendim, fakat karnam açtı.. mecbur kalmışım.

— İnsan, karnı aç olduğu zaman koskoca bir öküz mü çalar?

— Ne yapayım efendim, bir parçasını kesip almak için yanımda bıçağım yoktu.

Fransada geçenlerde
Ölen berberler kralı
Namına âbide dikiliyor

Parisin civarında Parmende birkaç gün sonra Ondulation azizi namına merasimle bir âbide dikilecektir. Bu azizin hakiki ismi Marseldir ve berberlerce Ondulationu icad ettiğinden dolayı kendilerinin velinimetini sayılmaktadır.

Birkaç ay evvel ölen Marsel bir taşçının çocuğu bulunuyordu. Bünyesinin zayıf olması sebebiyle babasının sanatına sülûk edemiyerek bir mahalle berber dükkanına girmiş ve berberlik öğrenmişti. Paris gazetelerinde intişar eden hatıratında söylediği gibi bir gün bir kadının saçını keserken tellerin altına koyduğu demirin saçları muntazm ve dayanıklı olarak kıvrıkcılaştırdığı nazarı dikkatini celbetmişti. Bundan sonra bu hüstaki tetkikatını İleriye götürmüş ve böylece ondülasyonu icad etmiştir.

Böylelikle Marselin şöhreti artmağa başlamıştır. Bu arada Parisin en büyük caddesinde açtığı büyük bir berber dükkanına bütün aristokratlar müşteri olmuşlardır. Ledi Lennox Marseli saçlarını kesmek için Londraya davet edip 2 bin frank vermiş ve bir milyonerin karısı bulunan madam Menie de yatına çağırıldığı Marselle 3 bin dolar saç kesme ücreti vermiştir. Bu hadiselerden sonra şöhreti pek ziyade artan Marsel artık berberlerin imparatoru olmuş bulunuyordu. Müthiş bir servet yapmıştır.

Âbide Marselin mirasından kendi vasiyeti üzerine doğduğu memleketin yaşlı berberler klübüne dikilecektir.

Filipinli genç köylünün
hazin ölümü

Loui Baya 18 yaşlarında bir delikanlıdır. Bütün emeli, arzusu, bulunduğu Filipin adalarındaki köyünden 500 kilometre uzaktaki payitahti görmektir. Bu aşk ile yola çıkan genç, 75 saat durmacasına

Amerika Reisi
Cumhuranun oğlu bir
Artistle evleniyor

Amerika Cumhurreisi Ruzveltin en küçük oğlu John Roosevelt bir sine-
ma artisti ile nişanlanmıştır. Resimde, nişanlığının birç oynayışını seyredirken görülüyor.

Bir Alman casusuna kurban
olan İngiliz zabiti

Casusluk cürmüle beş sene hapse mahkûm olan Norman Stiuart isminde bir İngiliz zabiti mahkûmiyet müddetini ikmal ederek geçenlerde tahliye edilmiştir. Stiuart devletin müdafaasına ait bazı esrarı münasebette bulunduğu güzel bir Alman kadını vasitasile Almanya'ya satmıştı. Casusluğun meydanına çıktığı arada Alman kadın Londradan uzaklaşmış olduğundan ele geçirilememiştir.

Stiuart muhakeme esnasında cürmünü şiddetle inkâr etmişse de aleyhinde pek bariz delâil bulunduğu için beş seneye mahkûm edilmişti. Şimdi hapisten çıktıktan sonra dahiliye nezaretine verdiği uzun bir raporda bütün yaptıklarını itiraf etmekte ve:

«Bu itirafımla kendisine ihanet ettiğim İngiliz milletinin beni affetmeyeceğini biliyorum. Fakat ecebi casuslarının İngiltere için kullanacağı usuller hakkında askerî makamları tenvir etmek emelle takdim ediyorum» demektedir.

yürüdükten sonra, şehre varmış, etrafına bakmış ve hemen oraya yığılvermiştir. Bir kaç saat sonra da görmeği o kadar arzu ettiği şehrin hastanesinde son nefesini vermiştir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Geçen hafta Rizeye gidip gelmiş olan bir tanıdık anlattı: — İstanbuldan Rizeye dört günde gidilir, vapur ücreti 645 kuruştur. Fakat vapur orada maalesef rihîma yanaşamaz, üç dört yüz metre açıkta durur. Sandal yolcuyla vapurdan alıp bu 3-4 yüz metre uzakta olan karaya çıkarmak için adam başına 1 lira alır. Fakat bu yolcuların içinde bazan

cebinde bir lirası olmayana da tesadüf etmek mümkündür. Nitekim bir zavallı bu haldeydi, rihîma yanaştığımız zaman sandalci bu adamı kolundan çekerek oturttu ve tekrar alıp vapura götürdü.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıSeyid Rıza Cumhuriyet
Müddeiumumîsinin önüne
Çıkarılınca şaşırıp kaldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

diği için kollarına girilerek adliyeden içeri sokulmuştur.

Elebaşı merdivenleri çıkarken muttasıl:

— Beni paşaya götürün! Beni paşaya götürün! diye mırıldanmıştır.

Elâziz müddeiumumîsinin karşısına çıkarıldığı zaman şaşkın bir vaziyette:

— Bu kimdir? diye sormuştur.

Seyid Rıza Erzincandan Elâzize getirilirken Ankaraya götürüleceğini sanmış, mütemadiyen:

— Ankaraya gidiyorum! diye sayıklamıştır. Fakat Fıratı geçtikten sonra buraya sevkedildiğini anhyarak korkmağa başlamıştır. Bu arada elini kaldırarak mütemadiyen:

— Böyle olur mu? Beni Ankaraya değil, Elâzize götürüyorsunuz! diye mırıldanmıştır.

Seyid Rıza yolda birkaç defa kendisini nefretle seyreden halkın karşısında:

— Ey ahali, ben Türküm, millete karşı isyan etmedim, günahsızım!

Demiş, fakat gene halkın nefret ifade eden bağrısmaları ile susmuştur.

Sergerde bazan Allahın mevcudiyetine inanmayacak derecede küfre sapıyor, hezeyanlar savuruyor, mütemadiyen acı acı söylenerek şikâyet ediyordu.

Tunceli şekavetinin son elebaşısı, Elâzizde bir aralık daha evvel teslim olan oğlu Hüseyini görmek istemiş, rast geldiğine oğlunu sormuştur ve bu arada mütemadiyen masumiyetinden dem vurmüştür.

Seyidin üzerinde bulunan, markalı ve üzerinde: «Abbasuşağı reisi Seyid Rızaya yadigar» diye yazılı bir dürbün ve 20-30 lira bulunmuştur. Seyidin isticvabına devam edilmektedir.

Haber aldığımıza göre Seyid Rıza isticvabı esnasında mühim ifşaatta bulunmuş ve muhalefet hareketinin âmillerini itirafa yakın beyanatta bulunmuştur. Seyid Rıza ile beraber diğer şakilerin muhakemelerine pek yakında başlanacaktır.

Sandık içinde
Bir meşhud cürüm

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dince Zehra dostuna gelmesi için haber yollamış, iki sevgili evde bulmuşlardır. Bu sırada Aziz ini çarçabuk bitirerek eve dönmüş, kapının kilitli olduğunu görünce kırmış, içeri girmiş, karısıyla karşılaşmıştır. Kadının vaziyetinden şüphelenen Aziz derhal odaları arastırmağa başlamış, bu arada bir sandığın kilitli olduğunu görmüş. Sandığın anahtarını istemiş, karısının kekeleyiğini görünce zorla sandığı açtırmış ve karısının aşığı Yusuf'a karşılaşmıştır.

Büyük bir soğukkanlılıkla hareket eden Aziz yeniden sandığı kapayarak köy ihtiyar hey'etini çağırılmış, bir zabıt varakası tanzim edilerek suçlular mahkemeye verilmiştir.

DU GÜNKÜ
HAVA
VE TAKVİMİ

Dün hava kısmen açık geçti. Dün, hava, önce yağış, sonra da kısmen bulutlu, fakat yağışsız geçmiştir. Hararet derecesi gölgede en fazla 27, en az 19 olarak kaydedilmiştir.

Rüzgâr saniyede 4 metre sür'atle cenuptan esmiştir. Rütubet derecesi de yüksek olarak tesbit edilmiştir.

Dün öğleden sonra tazyiki nesimi 759 milimetre idi.

Güneş : 5.45 — Öğle : 12.07
Akşam : 15.36 — Akşam : 18.12
Yata : 19.46 — İmsak : 4.04
Kuzmi sene 1353 — Arabi sene 1350

Hızır 138

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar Çin sahillerine yeniden asker ihraç ettiler

Şanghay 19 (A.A.) — Tayyarelerin Şanghay üzerine gece hücumları devam etmektedir.

Central News ajansına göre, Yang Sepou'da üç yangın görülmektedir. Çin liler Japonların Sarıdeniz kenarında Haitcheou civarında Kouan Youn'a bir ihraç hareketini tartıtmışlardır.

Japonların tebliği

Tokyo 19 (A.A.) — Tebliği:

Şimali Çinde Pekin - Suiyuan demiryolu üzerinde Japonların bir takım kıtaatı 17 Eylülde Tatung'un 60 kilometre cenebu şarkisinde kâin Hunya-an şehrini işgal ettikleri sırada diğer Japon kıtaatı, General Siu - Ju - Ming'in kumandasındaki 143 üncü Çin fırkasına taarruz etmiştir. Şiddetli muharebelerden sonra Japon kuvvetleri, 17 Eylül saat 13 de Tatung'un 40 kilometre şimali garbisinde kâin Fengehen şehrini işgal ve muharebe esnasında yaralanan General Siu - Ju - Ming'i esir etmişlerdir.

Çinliler, muharebe meydanında 5000 maktul ve mecruh bırakmışlardır.

Nankin üzerinde tayyareler

Şanghay 19 — 26 Temmuz tarihindenberi ilk defa olarak bir çok Japon tayyareleri Nankin üzerinde dolaşmışlardır. Hasarat hakkında hiç bir haber alınmamıştır. İki Japon tayyaresi düşürülmüştür.

Tokyoda tevkifler

Tokyo 19 (A.A.) — Zabıta, komünist propagandası yapmakla maznun yedi üniversite talebesini tevkif etmiştir.

Amerikanın vaziyeti

Vaşington 19 (A.A.) — Salâhiyet tar menabiden bildirildiğine göre, B. Hull, yanında Milletler Cemiyeti işleri mütehasısı B. Wilson olduğu halde Reiscumhur B. Roosevelt'i ziyaret etmiş ve bu görüşme esnasında müzakere mevzuunu, Uzak Şark buhranının Ce

nevrede tetkikine Amerika Birleşik devletlerinin iştiraki ihtimalleri teşkil etmiştir.

Yeni Amerikan kuvvetleri

Şanghay 19 (A.A.) — Santiago'dan gelen ve 1450 Amerikan bahriye silâh endazını hâmil bulunan bir Amerikan nakliye gemisi buraya gelmiştir.

Ruzvelt Çin sefirini kabul etti

Vaşington 19 (A.A.) — Çinin Vaşington büyük elçisi Uung, B. Hull ile görüşmüş, bilâhare Reiscumhur Roosevelt tarafından kabul edilmiştir.

Bir Çin generali tevkif edildi

Nankin 19 (A.A.) — Şansi eyaleti şefi General Yenhsihian, 98 inci Şansi fırkası kumandanı General Liun - ying'i Tatuang'ın düşmesine ve bu min takanın Japonlar eline geçmesine müsaade etmek suçu ile tevkif etmiştir.

General Liunying, divanharp huzurunda muhakeme edilmek üzere Nankine yollanmıştır.

Akdeniz anlaşmalarına dair dün akşam Romada resmî bir tebliğ neşredildi

Roma, 19 (A.A.) — Bu akşam aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

İngiltere ve Fransa maslahatgüzarları, Nyon anlaşmasına munzam itilâfın metnini dün akşam İtalyan hükûmetine tevdi ederlerken, İtalyanın 14 Eylül tarihli notası, Akdenizdeki kontrol sistemine İtalyanın iştirak edip etmeyeceği meselesine alakadar olarak birbirine zıt tefsirlere meydan vermiş olduğundan, bu notanın mana ve şumulünü tasrih etme-

sini talep etmişlerdir.

Bu sabah vukua gelen bir görüşme esnasında, Kont Ciano, İtalyan hükûmetinin, müsavat meselesini ıleri sürerken, İtalyan filosunun bahri tedbirine iştiraki için Fransız ve İngiliz filolarına verilen vaziyetin aynı bir vaziyet olması lâzım geldiği keyfiyetini tesbit eylemek istemiş olduğunu tasrih etmiştir.

Alman hükûmeti, bu fikir teatisinden haberdar edilmiştir.

İspanyada Yeni bir teşebbüs

Cenevre, 19 — Fransa hariciye nazırı Delbos B. Negrini ve daha sonra «beynelmîle sosyalist amele» delegasyonu ile «beynelmîle sendikalar» delegasyonunu kabul etmiştir. Bunlar kendisine son defa bu iki teşekkül tarafından İspanyada ademî müdahale politikası aleyhinde kabul edilmiş olan tahrir hakkında izahat vermişlerdir.

İzmir Belediye Reisi Avrupaya gidiyor

İzmir, 19 (Hususi) — Belediye reisi-miz Dr. Behcet Uz çarşamba günü Avrupaya hareket edecektir. Dr. Behcet Uz bu seyahati esnasında Avrupanın 26 şehrinde belediyeceliğe aid tetkiklerde bulunacaktır. Bu tetkikler bu yıl yapılacak olan belediye sarayı, çocuk hastanesi, fuar sarayı, ekme, süt fabrikaları, şehir garajı ve şehir otelleri gibi müesseseler üzerinde yapılacaktır.

İzmir Fuarı Bu akşam kapanıyor

İzmir, 19 (Hususi) — Beynelmîle İzmir Fuarı yarın akşam Dr. Behcet Uz'un bir nutkile kapanacaktır. Bu münasebetle Fuar komitesi tarafından mükellef bir ziyafet verilecektir.

Ruzvelt kongreyi İctimaa davet ediyor

Vaşington, 19 (A.A.) — B. Ruzvelt'in ziraat kanunu lâyihası ile amele ücretlerini ve iş saatlerini tanzim eden kanun lâyihasını müzakere etmesi için kongreyi fevkalâde içtimaa davet etmesi çok muhtemeldir.

B. Ruzveltin Akdeniz ve Uzakşarkta vaziyet dolayısıyla bu fevkalâde içtimain pek yerinde olduğunu söylediği rivayet edilmektedir.

Faik Kurtoglu geldi

Almanya ile son yapılan ticaret anlaşması müzakerelerinde hazır bulunan İktisat Vekâleti Müsteşarı Faik Kurtoglu bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Vindsor Dükü Parise gidiyor

Viyana, 19 (A.A.) — Waltblatt'a göre Dük ve Düşes Windsor, hafta nihayetinde Parise gideceklerdir. Orada kısa bir müddet ikamet ettikten sonra Enjesfelde giderek orada teşrinievvel nihayetine kadar kalacaklardır.

İtalyanlar İspanyaya asker gönderdiklerini tekzip ediyorlar

Roma, 19 (Hususi) — Son günlerde İtalyanların İspanyaya yeniden 10.000 asker gönderdiği hakkında Fransız gazetelerinde çıkan şayialar tamamen asılsızdır. Fransız gazeteleri tarafından çıkarılan bu şayialara burada suiniyet atfedilmektedir.

Bu sabahki sis

Bu sabah saat dörtten itibaren limanımızı kesif bir sis tabakası kaplamış ve bütün kesafeti ile saat sekiz buçuğa kadar devam etmiştir. Bu müddet zarfında Boğazda, vapur seferleri yapılamamış, ilk ve müteakip vapurlar iskelede kalmış, yolcular da iskelelerde birikmiştir. Kadıköy ve Haydarpaşa vapurları hiç intizamını kaybetmeden devam etmiştir. Ada ve Anadolu seferleri de yapılmıştır. Sis sıyrıldıktan sonra Boğazda seferlere başlanılmıştır.

E'azizde büyük bir ihtilâs

Haber verildiğine göre Elâzizde 100 bin liralık bir ihtilâs meydana çıkarılmış, bir kaç mütaahhitte Sivasta bir memur zan altına alınmışlardır. Tahkikatla müddeiumumilik meşgul olmaktadır.

Dün büyük bir tayyaremiz geldi

Dün Hava Yolları tarafından Londraya sipariş edilen dört motörlü büyük ekspres tayyarelerinden ikincisi dün saat 11,45 de Yeşilköy Hava meydanına gelmiştir. Bugün Ankaraya giden bu tayyare Londra İstanbul yolunu 12 saatte almıştır.

Sulh Konferansı Açıldı

Nevyork, 19 (A.A.) — Birçok eenebi devlet adamlarının nutuk söyleyecekleri sulh konferansının açılma celsesinde B. Hull, Amerika için tam bir inifrad siyasetinin dünya işlerinde tedbirsizce ve lüzumsuz yere müdahale bulunmaktan ibaret olan siyaset kadar meş'um neticeler tevliid edeceğini beyan etmiştir.

B. Hull, netice olarak, şu beyanatta bulunmuştur:

İktisadi bir teşriki mesal yapmak suretile muslihaneye menafin muvazenesini temin etmek kabildir. Böyle bir müvazene, herkesin komşusundan daha çok topa, daha çok tayyareye malik olmasını istemekten ibaret olan müvazeneden daha müstakir olur.

İtalya, Afrikaya iki vapur asker gönderdi

Napoli, 19 (A.A.) — Dün akşam Liguria, Umbria ve Sicilya vapurları, asker ve harb levazımı yüklü olduğu halde, Libyaya ve doğu Afrikasına hareket etmişlerdir.

Macar erkânı harbiye reisi Almanyaya gidiyor

Budapeşte, 19 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, harbiye nazırı general Snyi ve büyük erkânharbiye reisi marsal Ratz, Almanyaya harbiye nazırı marsal Blomberg'in davetine icabet ederek, Almanordusunun Pomeranyada yapılacak manevralarına iştirak eylemek üzere bu ayın yirmisinde Almanyaya hareket edeceklendir.

15 yaşında bir çocuk 15 yaşında bir kızı yaraladı

Karagümrükte Karabaş mahallesinde ül dede sokak 17 numarada oturan Lütfinin 15 yaşındaki kızı Fatma aynı sokakta oturan 15 yaşında Ali tarafından biçakla yaralanmıştır.

Bir otomobil bir motosiklete çarptı

Beyoğlu kaymakamlığı memurlarından İhsan, Hakkı isimindeki arkadaşı ile ve motosikletle Zincirlikuyudan geçen ken Suterazisi önünde arkadan gelen 926 numaralı otomobil motosiklete çarpmış, her ikisi de muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmışlardır. Motosiklet parçalanmıştır. Otomobil kaçmıştır. Yaralılar Alman hastanesine yatırılmışlardır.

Hindistanda ölen Ermeninin büyük serveti

Hind mahkemesi İstanbuldan giden davacıları ve kararları tanımadı

Hindistanda 1865 senesinde ölen ve büyük bir servet bırakan Türkiyelili Cgiha Emirhanyan'ın varisleri tarafından yeni bir dava açıldığı, üç davacı ile birlikte avukat İsmail Sıtkın Hindistana gittiklerini evvelce yazmıştık. Her sene tazelenen ve dolayısıyla bir çok alâkadarları bulunan bu davanın son safhası hakkında bize gönderilen bir Hind gazetesinde şu malûmatı gördük. Aynen naklediyoruz:

«Eğiha Emirhanyan isminde bir Ermeni, menkul ve gayri menkul muazzam bir servet bırakarak 1865 de Madras'ta ölmüştü.

Varisleri Hindistan mahkemelerine müracaat ederek, Setrag Apgariyan ile arkadaşları aleyhine bir dava açmışlardı. Davacılar, Türkiyeden gelen Şago, Haçık, Atlas Emirhanyan ve avukat İsmail Sıdkıdır. Davacıları avukat İsmail Sıdkı temsil etmektedir. Bunlar ölü Emirhanyanın hakiki varisleri olduğuna iddia etmekte ve bu kopyesini Türkiyedeki biraderine gönderdiği bir vasiyetname bıraktığını söylemektedirler. Müddeialehler üç tane dir. Bunlar da Emirhanyanın hakiki kardeşleri olduğuna iddia etmektedirler.

Müddeialehlerden biri avukatır. Suriyede avukatlık etmektedir. Madras mahkemesinde de, diğer varislerin müvekkilidir. Müdafasında davacılardan hiç birinin ölü Emirhanyan ile hiç bir şihriyeti olmadığı, ve davacıların istinad ettikleri Türk mahkemesinin kararı Hind mahkemesince muteber sayılmıyacağını beyan etmiş ve iddiasını tevsik etmek için de Beyrut sulh mahkemesinin bir kararını ibraz etmiştir.

Mahkeme reisi, davayı sukut ettirmiştir. Mahkeme reisi davacıların ortaya sürülen alelâde kuklalardan başka bir şey olmadığını ve onları temsil eden dördüncü davacının da, istinad edebileceği bir vesika gösteremediğini bildirmiş ve bazı deliller göstermiştir.

Ayrıca, dördüncü davacının birinci davacının vekâletini de haiz olmadığını, ikinci davacının ölmüş bulunduğunu, üçüncü davacının da emlak üzerinde bir teşahüp iddiasında bulunmadığını tebarüz ettirmiştir.

Mahkeme reisi en sonunda ikinci davacının asıl isminin Atlas Emirhanyan olmayıp, Manukyân olduğunu söylemiştir. Her ne kadar ortada Türk mahkemesi tarafından verilen ve âli mahkemenin tasdikinden geçen bir ilâm varsa da ve dördüncü davacı İsmail Sıdkıya, diğer üç davacının vekâletini tevcih etmişse de, ona vekâlet verilemeyeceğini, aynı zamanda Beyrut mahkemesinin kararının da muteber olamayacağını bildirmiştir.

Sabahtan Sabaha:

Bağ bozumu

Kınalı yapıncağların şekerlenmiş gibi buğulandıkları mevsim geçiyor. Kıvrılıp sararmış asma yaprakları altında salkım arıyan gözler kof ve kalın kütüklerden başka bir şey görmüyor.. artık bağ bozumu mevsimi gelmiştir. Yaz yemişlerinin müjdecisi kirazdır. Ve bağlardan elimiz boş döndüğümüz gün bizi karşılayan ilk serin rüzgâr da kışın habercisidir.

Kışa giriyoruz.

Öyle bir kışa giriyoruz ki tabiatın getireceği soğuklara rağmen politika âleminde kaynayıp fıskıran yanardağların ateşi ciğerlerimizi kavuracak gibi bizi şimdiden korkutuyor. Dünya iki ucundan alev aldı. Şarktan, garbdan yanıyor. Her geçen gün ve her geçen hâdisce ateşin basıldığını değil azdığını anlatıyor.

Asya ve Avrupa iki uçlarından tutuşmuşlar, alev alev yanarken tehlikeyi sezen Amerika da korunmağa çalışıyor. Akdeniz sularına sefer eden tüccar gemilerine izin vermiyor, İtalya Rusya limanlarına giden gemilerini geri çekiyor. Yetmiş, seksen açık deniz torpidosu tahtelbahiri batırmak için denizleri tarıyor. Alman ve İtalyan hükûmet, devlet reisleri bir araya geliyor, bir yanda mukaveleler, muahedeler imzalanıyor, bir yanda, büyük harb manevraları yapılıyor. En ferah gönüllü, ağır başlı diplomatlar dünyayı karanlık görmeğe başladılar.

Acaba Avrupanın da bağ bozumu mevsimi mi geldi?

Bürhan Cahit

Siyaset ALEMİNDE

● Çin - Japon harbi, Dünya için bir dönüm safhası demektir

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Çin - Japon harbi, beyaz ırkın meskûn bulunduğu kıt'aları ve bunlardan bilhassa Avrupayı derin, derin düşündürmektedir.

Bir zamanlar ardı, arkası gelmiyen istilâlarla Asyalıların emrine râm olan Avrupa, bir müddet sonra bu vaziyeti değiştirmeye ve Asya istilâlarını intikamını çok acı bir surette çıkartmaya muvaffak oldu. Bu hal, bir hayli zaman devam etti. Renkli adam, beyaz adamın mağlûp edilmez bir mahlûk olduğuna artık kanaat getirmişti. Fakat vaktaki son Rus - Japon harbinde sarı ırkın şampiyonluğu vazifesini üzerine alan Japonya, yüz elli milyonluk koca Rusyayı mağlûp etmeye muvaffak oldu; renkli ırkların beyaz adam hakkındaki telâkkileri de değişmeye başladı. Onun, mağlûp edilemez bir varlık olduğu kanaatleri sarsıldı. Vaktaki umumi harbe sarı, siyah, beyaz, kırmızı bütün renkler birbirlerine karşı; o zaman ırk üstünlüğü hakkın da mevcut kanaatlerin son tereddütü bakiyesi de ortadan zail oldu. Bir Birmanyalı ve bir Hindli, bir İngiliz veya Fransız gibi insan olduğunu ve onun gibi düşünüp, onun gibi muhtariyet olabileceğini anladı. Yalnız Uzak Şarkın değil, umumiyetle bugünkü Asyanın İngilteresi vaziyetine gelen Japonya, bu hakikati daha çok evvel kavramış, gerek geçmişte uğradığı kötü muamelelerin hincını almak, gerek müstakbelde kendisine mev'ud saydığı menfaatlere konmek için plânlı bir surette harekete geçince, işin renki büsbütün değişti.

Şurasını mutlak bir hakikat olarak kabul etmek lâzımdır ki, bugün, Uzak Şarkta Japonya ile Çin arasında cereyan eden muharebe, bu iki devletin yekdiğere karşı üstünlüğünün meydana çıkması neticesinin alınması için girişilmiş bir boğazlaşma değildir. Bunun hedefi milyonlarca Çinliyi Japon davasına ilhak ederek ona daha geniş ufuklar açacak ve Avrupa veya Amerika ile doğrudan doğruya karşılaştırmaya imkân verecek muazzam mücadelenin bir safhası, bir kademesidir. Gerek Amerika, gerek Avrupa bu hakikati çok iyi anlamışlardır. Fakat küçük ve mahalli menfaat dövüşlerinden kafalarını kaldırdıp etrafına bakmaya vakit bulamadıkları içindir ki hareketsiz ve âciz durmaktadırlar. Onlar, hakikatin bu acı tarafını da anlamamış sayılmamalıdır. Fakat kaydedtiğim gibi mahalli kavga ve küçük menfaat, büyük ve hayati endişeyi ihmale vesile oluyor.

Japonyanın menfaati bu harbi yapmadan davasına Çini ilhak etmek ve öylece yoluna devam etmekte. Fakat Mançuride kazandıklarını kaybetmemek için bu mücadaleye girişmeye mecbur oldu. Bu mesele, Avrupanın önüne, kendi kendisinin davasını çıkardığı kadar Amerikaya da, Çin ile yalnız menfaat noktasından alakadar olmuş bulunmanın acılığını anlatmıştır. Bu bakımdan, Çin - Japon harbi, bütün dünya için bir dönüm safhası oluyor. Selim Ragıp Emeç

Bir zengin karı kocayı balta ile parçalayan katil İstanbulda aranıyor

Katillerden biri Edirne'de yakalandı, zabıta memurları diğer katilin izi üzerinde bulunuyorlar

Edirne'de ender işlenen müthiş bir cinayet olmuş, zengin tanınan bir karı koca, çok feci bir şekilde öldürülmüş, katiller kaçmışlar, fakat çok geçmeden meydana çıkarılmışlar, katillerden biri yakalanmıştır.

Hâdisi şöyle olmuştur:

Edirne'de, Hacı İslâm mahallesinde Çıkmaz sokakta 14 numaralı evde oturan Saka Ali Sarraf hanımın sahibidir. Müteaddid araba ve faytonları vardır ve şehirde çok zengin olarak tanınmaktadır.

Saka Ali 65 yaşındadır. Oturduğu ev de şehrin kıyısında.

Edirne'de bostan ve bahçelerde yaşama olarak çalışan Köprülülü Faikla Karaferyeli Hilmi isminde iki arkadaş Saka Alinin servetine göz koymuşlar, onu öldürerek paralarını almağa karar vermişlerdir.

Hilmi, Saka Alinin evinin yanındaki evde oturan Hasene isminde bir kadının nişanlısıdır ve o evde yatıp kalkmaktadır. Faik, 6 Eylülde, hazırladığı iki balta-yı bu eve getirip bırakmış, iki arkadaşı, Saka Alinin arkasını kollamağa başlamışlardır. 8 Eylül akşamı, Saka Alinin araba ile evine geldiğini gören katiller evin civarındaki mezarlarda bulmuşlar, Hilmi baltaları getirmiş, biraz sonra, Hasenenin evine girerek oradan Saka Alinin avlusuna bakan ve pek yüksek olamayan duvara merdiven dayıyarak Saka Alinin odasını tarassud, kendisinin vaziyetini tetkike başlamışlardır. Bu suretle epey vakit geçmiş, nihayet gece yarım dandan sonra bir kontrol yaparak karı kocanın yattığını görmüşler, aynı merdivenle avluya girip açık olan kapıdan Saka Alinin yatak odasını gözlemişlerdir. Sonra, sessizce odaya girmişler, Hilmi, elindeki baltayı kaldırıp, olanca kuvvetle Saka Alinin kulağına ağzı arasına indirmiştir. Baltayı o kadar kuvvetli vurmıştır ki, sapı kırılmıştır. Hilmi, bu sefer de arkadaşı Faik'in elindeki baltayı kapmış, bir balta da Alinin karısının başına indirmiştir. Sonra yaralıların hırıltılarının etraftan duyulmaması için yorganı üzerlerine çekmiş, yorganın üzerinden de müteaddid defalar vurduktan sonra öldüklerine kanaat getirmiş, beraberce odadan çıkmışlar ve evin içerisinde yükte hafif, bahada ağır ne buldularsa alıp savuşmuşlardır.

Ertesi gün cinayet şüyu bulunca şehirde herkesi bir dehşet burmümiş, herkes, korkarak ve tüyleri ürpererek bu cinayetten bahsetmeğe başlamıştır.

Hâdiseye müddeiumumi muavinlerinden İsmail Hakkı el koymuş, diğer taraftan zabıta da faaliyete geçerek şüphelendiği birçok kimseleri nezaret altına almış, fakat, hiçbir ipucu elde edilememiştir.

Nihayet, Saka Alinin evinin bitişiğindeki evde yatıp kalkan Hilminin ortadan kaybolduğu nazarı dikkati celbetmiş, bu cihetten tahkikata girişilmiştir. Bu tahkikat ve araştırmalar neticesinde, tarlalar içerisinde atılmış kanlı bir balta, bu balta yanındaki bir toprak yığını altında da ikinci balta bulunmuştur. Burada yapılan tetkiklerde, bir izin şehre, diğerinin İstanbul tarafına gittiği görülmüştür. Hilminin kullandığı sapsız baltanın da nişanlısı Hasenenin babası Teftişin Nuriye aid olduğu tesbit edilmiştir.

Bunun üzerine, Hilminin sıkı fikri arkadaşı Faik tahrireye başlanmış, evi basılarak aranmış, evinde, toprakta gömülü olarak, bir müddet evvel Edirne kahvelerinden birinden çalışan bir Sahibinin Sesi gramofonla plâklar bulunmuştur.

Vak'adan üç gün sonra, geçen hafta pazar günü de Faik polislin kurduğu bir pusuya düşürülmüş, elinde Saka Aliye aid bir şalla yakayı ele vermiştir.

Faik önce cinayeti inkâr etmiş, sonra Hilmiyi saklıyarak başka bir takım sabıkalıların isimlerini vermiş, polisi şaşırtıp oyalamak istemiştir. Nihayet, deliller karşısında, Faik hakikati olduğu gibi anlatmış, Hilminin nerede olduğunu bilmediğini söylemiştir.

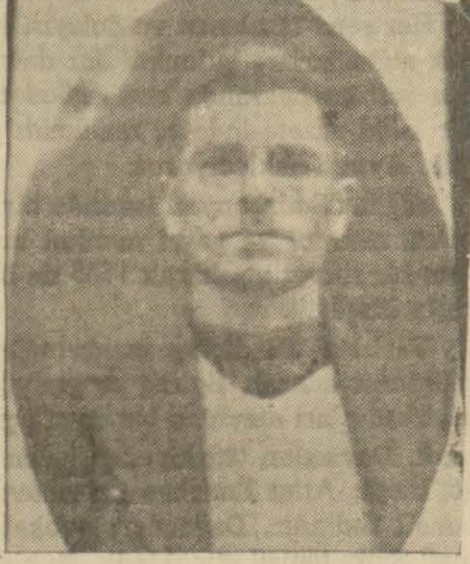
Katil Hilminin Edirne'de bir yerde saklandığı kuvvetle tahmin edilmekle beraber İstanbula kaçmış olması da ihtimal dahilinde görülmektedir. Başkomiser Cahid Aytuğla muavini komiser Nedim ve diğer bazı memurlar Hilminin yakalanması için çalışmaktadırlar. Katilin bu günlerde yakalanacağı muhakkak görülmektedir.

Şehir işleri:

Şehir dışında ev yapılması yasak
Şehirde yapılan inşaat her tarafa lâalettayın serpilmekte, bu hal İstanbul şehrinin dağınık bir hal almasını intaç etmektedir.

Bu mahzurun ortadan kaldırılması ve şehrin ileride toplu bir hal alması için evlerin şehir sınırları dışında yapılması yasak edilmiştir.

Zehirli gaz kursları 15 ilkteşrinde açılıyor
Zehirli gazlardan korunma kursları teşrinvevelin 15'nden itibaren başlıyacaktır. Bu kurslar iki kısımdır. Birinci kısım kurslar münhasıran halk içindir. Halkevlerinde ve mektep binalarında açılacaktır. Kursların muallimleri tesbit edilmiştir. Her aile namına bir kadın ve bir erkek olmak üzere iki kişi kursa mecburen devam edecektir. İkinci kısım kurs başta vali olmak üzere elinde gaz kursuna devam ettiğine dair ehliyetname bulunmayan bütün memurlara aiddir.

İstanbulda aranan katil Hilmi Karaferyeli

almış, fakat, hiçbir ipucu elde edilememiştir.

Nihayet, Saka Alinin evinin bitişiğindeki evde yatıp kalkan Hilminin ortadan kaybolduğu nazarı dikkati celbetmiş, bu cihetten tahkikata girişilmiştir. Bu tahkikat ve araştırmalar neticesinde, tarlalar içerisinde atılmış kanlı bir balta, bu balta yanındaki bir toprak yığını altında da ikinci balta bulunmuştur. Burada yapılan tetkiklerde, bir izin şehre, diğerinin İstanbul tarafına gittiği görülmüştür. Hilminin kullandığı sapsız baltanın da nişanlısı Hasenenin babası Teftişin Nuriye aid olduğu tesbit edilmiştir.

Bunun üzerine, Hilminin sıkı fikri arkadaşı Faik tahrireye başlanmış, evi basılarak aranmış, evinde, toprakta gömülü olarak, bir müddet evvel Edirne kahvelerinden birinden çalışan bir Sahibinin Sesi gramofonla plâklar bulunmuştur.

Vak'adan üç gün sonra, geçen hafta pazar günü de Faik polislin kurduğu bir pusuya düşürülmüş, elinde Saka Aliye aid bir şalla yakayı ele vermiştir.

Faik önce cinayeti inkâr etmiş, sonra Hilmiyi saklıyarak başka bir takım sabıkalıların isimlerini vermiş, polisi şaşırtıp oyalamak istemiştir. Nihayet, deliller karşısında, Faik hakikati olduğu gibi anlatmış, Hilminin nerede olduğunu bilmediğini söylemiştir.

Katil Hilminin Edirne'de bir yerde saklandığı kuvvetle tahmin edilmekle beraber İstanbula kaçmış olması da ihtimal dahilinde görülmektedir. Başkomiser Cahid Aytuğla muavini komiser Nedim ve diğer bazı memurlar Hilminin yakalanması için çalışmaktadırlar. Katilin bu günlerde yakalanacağı muhakkak görülmektedir.

Müteferrik:

Balkan Ticaret Odaları kongresi

27 Eylülde Bükreşte toplanacak olan Balkan ticaret odaları kongresine İstanbul Ticaret Odası umumi Kâtibi Cevad Nizami gidecektir. İzmir Ticaret Odasından da bir kişi kongreye iştirak edecektir.

Dilsizler cemiyetinde yeniden ihtilâf çıktı

İstanbul dilsizler cemiyeti idare heyetinde ihtilâf çıkmış, cemiyetin ikinci reisi Medeni Soyvak, umumi kâtibi İbrahim, Müdürü H. Gündoğar ken istifa etmişlerdir.

Bir otomobil kazası

Dün saat 14 de Hüseyin Cahid isminde bir şoför kullandığı 2289 numaralı otomobile Pangaltıda Halâskâr Gazi caddesinden geçerken, yolun bir tarafından öbür yaya kaldırımına geçmekte olan Pangaltıda Saksı sokağında 13 numaralı evde oturan Bekir oğlu Aliye çarpmış, hafif yaralanmıştır.

Palamut Yağması!

Dün Kabataş iskelesinde 30 paradan palamut satıldı

Dün Kabataş iskelesinde İstanbulluların şimdiye kadar görmediği bir balık alış veriş yapılmış, yüzlerce kimsa, akşam saat 6,5 ile 7 arasında iskeleye yanan ve durmadan dışarı palamut çıkaran kayıklara hücum ederek balık yağması yapmışlardır. Bu yağma gayrimeşru değildir. İskeleye çıkarılan balıklar balıkçılar tarafından (30) paradan satışa çıkarılmış, birçok kimseler onar, 20 şer tane almışlardır. Bu suretle yarım saat içinde gelen 1500 den ziyade palamut satılmıştır.

Balıklar tükendikten sonra bile, bu haberi duyan birçok kimseler, gece geç vakte kadar Kabataş iskelesine palamut yüklü kayıkların yağmasını beklemişlerdir.

Pollste:

Kendi kafasını kendi elile yaralayan adam

Üsküdar'da Muradiye mahallesinde Abdullah'a caddesinde 83 numaralı evde oturan Kadri evinde rakı iştikten sonra sarhoşlukla kafasına bir bardak vurmuş, başından yaralanmıştır. Fazla kan zayı ettiği için Haydarpaşa hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

İki yangın

Yeşilköyde Bekârhanım sokağında Angelikin'in oturduğu 25 numaralı evin saçakları bacadan çıkan kıvılcımlardan tutuşmuş, derhal yetişen Bakırköy itfaiyesi tarafından söndürülmüştür.

Gece yarısından sonra saat 2,30 da Fatihte Atpazarında Vefa sokağında Ali ve Mehmede aid 51 numaralı marangoz dükkânından yangın çıkmış, itfaiye tarafından derhal söndürülmüştür.

Dükkân ve eşyanın 3000 liraya sigortalı olduğu, yangının da tutkal erimek için yakılmış olan ateşten talasların tutuşması ile çıktığı anlaşılmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Telefon müdürlüğü

İstanbul Telefon Müdürlüğüne bu müdürlük muavini Niyazi terfian tayin edilmiştir.

Defin merasimi

Acıklı ölümünü teessürle haber verdığımız maruf ve genç tüccar ve armatörlerimizden Bay Mustafa Sadıkoğlu'nun cenazesi, dün Şişli'deki köşkünden göz yaşları arasında ve büyük merasimle kaldırılarak arkadaşlarıyla genç denizcilerin elleri üstünde Teşvikiye camiline nakledilerek namaz kılınmış ve otomobillerle Şehitliğe nakledilerek hazırlanan aile mezarlığına tevdi olunmuştur. Cenaze alayı çok kalabalık ve hâzin olmuştur.

Bu aziz, genç ölünün Türk bayrağına sarılı tabutunu kuşatan altmış müteceviz çelenkler arasında annesinin ve çok yakın nişanlısının çiçeklerle süslenen cenaze arabası, geçtiği yollarda toplananları dahi ağlatmıştır. Kendisine rahmet ve huzur, matemli ailesine ve dostlarına sabırlar dileriz.

Açık Teşekkür

Sevgili ve muazzez ölümüz Mustafa Sadıkoğlunun vefatı haberini alır almaz sıcak sevgi ve teselliyetlerle yakından ve uzaktan matemimize koşan, telgraf, telefon ve mektupla kederlerimizle iştirak eden aile dostlarıyla başından nihayetine kadar cenazeyi takib eden polis ve deniz makamatına, İstanbul deniz Ticaret ve Denizyolları İşletme Müdürlüklerine, bütün armatör ve acente lere, bankalar ve diğer müessesatı maliye ile yerli ve ecnebi şirketler müdür ve mümes-sillerine, Galatasaray ve Güneş kulüpleri ne ve bunlardan maada birer birer sayamadığımız için isimlerini kalblerimize yazdığımız bütün bizi sevip merasime iştirak edenlere ayrı ayrı teşekkür etmek imkân ve kuvvetini kendimizde bulamadığımızdan en derin ve içli teşekkürlerimizi lütfen kabul etmeleri için sayın gazetenizin delaletli dileriz.

Annesi: Hatice Ruşen Sadıkoğlu
Kardeşleri: Akif, Talât, Şadan Sadıkoğlu

Zahire borsasında bir haftalık vaziyet

Yapak ve tiftik satışları piyasayı tatmin edecek mahiyette görülmektedir

Geçen hafta içinde zahire borsasında muamele gören mahsullerin satış fiyatlarında ehemmiyetli bir değişiklik göze çarpmamıştır. Buğday satışları ağır gitmekle beraber durum iyi addolunmaktadır. Arpa ve çavdar satışları da durgunsa da ilerisi için ümit beslenmektedir. Yapağı ve tiftik satışları şimdilik piyasayı tatmin edecek mahiyette görülmektedir. Deri üzerine iç ve dış piyasalarda hararetli istekler vardır. Fındık fiyatları daima değişmekle beraber, az çok ihracat ve satışlar başlamıştır.

BUGDAY: Buğday müveridatı yavaş yavaş fazlaşmakta olduğundan yumuşak buğdaylar üzerine geçen hafta içinde beş altı para kadar bir düşüklük kaydedilmiştir.

Geçen haftanın buğday geliştiği 2760 ton kadardır. Hafta iptidalarında fiyatlar tebeddülatsız geçmişse de sonradan müveridatın artmasıyla fiyatlarda beş altı para kadar bir sukut görülmüştür. Diğer menceilerin de gayet az buğday mübayaatta bulunmasının da bu sukuta yarım ettiği anlaşılmaktadır.

Ekstra birinci beyazlar 6,20, birinci beyazlar 6,10, on beş çavdarlılar 5,35, mahlûtlar 5,25, sert buğdaylar 5,35, beş altı çavdarlı sertler 5,28 paradan satılmıştır.

ARPA: Satışlar durgun gitmektedir. İhracat için ayrılan arpalar tamamiyle satılmadığından stok çoğalmaktadır. Maa-fah fiyatlarda ehemmiyetli bir değişiklik olmamıştır. Anadolu dökme biralık arpalar 4,05, yemlik Trakya çuvalı arpalar da 4 kuruştan muamele görülmüştür.

Çavdar üzerine ehemmiyetli bir iş olmamıştır. Anadolu malları 4,26 paradan satılmıştır.

MISIR: Bu sene kuraklık doayısıyla iyi mahsul alınmamışsa da mevsim icabı piyasaya lüzumundan fazla mal gelmektedir.

En fazla mısır istihlak eden Karadeniz limanları ise şimdilik yalnız kendi mahsullerini istimal ettiklerinden oralara da sevkiyat azalmıştır. Tacirler müşterisiz kalan mısır larını elden çıkarmak için piyasaya fiyatından daha aşağı fiyatla satışa arz etmektedirler. Bu sebeple 5 kuruşa kadar satılan beyaz mısırlar 4,12 paraya kadar düşmüştür. Bazı ihracat tacirleri 3,10-3,20 paraya kadar teklifler yapmış larsa da fiyatlar pek noksan görüldüğünden iş yapılamamıştır.

FINDIK: En hararetli satış mevsiminde girmekte olduğumuz bu sıralarda fındık piyasası mütemadiyen oynamaktadır. Oğ gün evvelisine kadar 44-45 kuruş aralarında satılan fındıklar, geçen hafta sonunda ancak 42 kuruşa kadar müşteri bulmuştur. Kabuklu fındıklar da 19,50-20 kuruş aralarında muamele görülmüştür.

KOZA: Fransız frangının sukutu koza satışları üzerine biraz müessir olmuşsa da piyasa gayet sağlamdır. Kuru kozaların kilosu 220-230 aralarında, ipçin kilosu da 1150 kuruştan muamele görülmektedir. Frangın sukutu fiyatlar üzerine pek tesir etmediği görülmüştür.

DERİLER: Satışlar gayet hararetli gitmektedir. Fiyatlar da biraz yükselmiştir. Fransız alıcıları tarafından keçi derileri iyi fiyatla mübayaa edildiği gibi Sovyet ticaret mümessilleri tarafından oğlak derileri mübayaa edilmektedir. Diğer her nevi deriler de iyi fiyatlarla satılmaktadır.

Keçi derilerinin çifti 210, oğlağın çifti 160-170, kuzu çifti 170-240, yaş sığır derisinin kilosu 48-50, kuru sığırın kilosu 80 kuruştan satılmaktadır.

YAPAĞI: Bu sene yapağılarımızın müşterileri meyanında Fransa da mühim bir yer tutmaktadır. Fransızların daha fazla yüksek randımanlı ve orta Anadolu yapağılarını tercih ettikleri görülmektedir. Bundan maada Suriyenin şark vilâyetleri yapağılarını istekle mübayaa ettikleri haber alınmaktadır. Geçen hafta içinde Mersinde 1300 balye yapağın 59-60 kuruştan satıldığı duyulmuştur.

Şehrimiz piyasasında da fiyatlar sabit ve sağlamdır. Geçen hafta içinde şehrimiz piyasasında 1200 balye kadar yapağı satılmıştır. İzmir âyarı mallar 60-61 Trakya cinsleri 67-69, yikanmış güz yünü 85-90 kuruş arası satılmıştır.

TIFTİK: Piyasada yalnız İngiliz alıcıları mübayaatta bulunmaktadırlar. Geçen hafta içinde oğlak cinsleri üzerine de işler olduğu görülmüştür. Oğlak satışlarının başlaması piyasada gayet iyi tesir etmiştir.

Geçen hafta 1500 balye kadar tiftik satılmıştır. Beypazar, Eskişehir âyarı mallar 135, Gerede cinsleri 131, deri mallar 107, oğlaklar 150 kuruştan satılmıştır.

Keçi kılı piyasası isteklidir. 54-55 kuruştan işler olmaktadır.

Ehlî hayvanlar sergisi dün merasimle açıldı

Yukarıda sergi açılırken, aşağıda sergi gezilirken

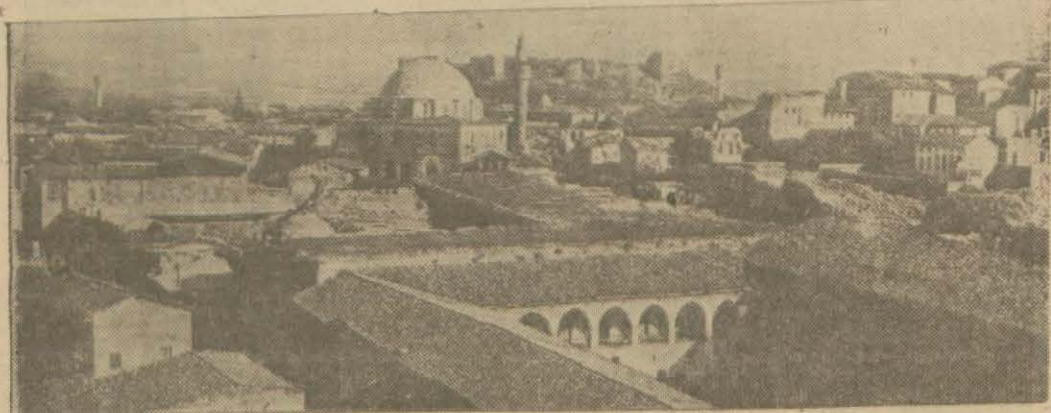
Edirnekapıda belediyenin fennî ahırlarında her sene küşad edilen ehlî hayvanlar sergisi dün merasimle açılmıştır. Sergiye iştirak eden 76 hayvandan 37 sini tay, 20 sini kısrak, 10 unu boğa, 9 unu da inek teşkil etmektedir.

Gaziantep Lisesine Suriye ve Hataydan Talebe Geliyor

Bu yıl liseye rağbet arttı. Talebe yekûnu 900 ü geçiyor. Vekâlet yeni fakat ufak bir tahsisatla liseye bir bina ilâve etti. Şehir lisesi bu sayede bu yıl biraz genişlemiş oldu

Gaziantep'li civar vilâyetlerin birçok gençlerini toplayan lise için bir bina istiyorlar

Antebin güzel bir görünüşü

Antep (Hususi) — Gaziantep lisesinin ihtiyacı karşılayamadığı, bilhassa son yıllar içinde mektep binasında çok zahmet çekildiği, bazı sınıflara o da dahi bulunamadığı, güçlüğü bu yıl mevcudu dokuz yüze yaklaşacak olan liseye gösterilen fazla rağbetle bütün fazlaştığını nazarı dikkate alan vekâlet, pavyon yaptırılması için şimdilik küçük bir tahsisat koymuştur. Gaziantep lisesi bu sayede bu yıl genişleyecektir. Fakat müstakil bir lise binası yapılmadıkça gelecek yıllar için gene yeni müşkülâtla karşılaşacağı muhakkaktır. Antebe modern bir lise binası mutlaka lazımdır. Burası civar vilâyetlerin bir çoğunun gençlerini toplayan bir şehirdir. Suriyenin de Antebe talebe gelmektedir. Bilhassa Antakyalı talebe fazla miktardadır. En mükemmel imar âbidelerini kazanan ve hergün bir kat daha güzelleşen Antep'te, şehrin mevkiile mütenasip bir lise binasının bulunması, halkın en büyük arzusudur.

Şehirde kir hayatı

Gaziantep'te yaz hayatı çok güzel geçer. Şehri tanımayanlar Antep'i göl gibi ağaçsız zannederler. Halbuki mesire bakımından Antep çok zengin şehirlerimizden biri sayılabilir. Şehir civarında ve vilâyet çevresinde mevcut hadsiz hesapsız ağaçlıklar, meyva bahçeleri, bağlardan başka şehir dahilinde de mesire yerleri vardır. Aileler bağlarda, sayfiyelerde bu mevsimin en zevkli günlerini yaşarlar. Hemen her gün bu mesirelerde, bağlarda kalabalık vardır. Bilhassa pazar günleri şehir ile bu mesireler arasında on bine yakın gezici görmek, Antebin hiç de küçük bir yer olmadığını ilk nazarda bir yabancıya anlatır. Antebin kavaklık, güllük, Alleben gibi kir eğlence yerlerine hâs yerleri, yüzlerce yıldan beri bu rağbeti taşımıştır. Yeni imar planı mucibince buraları müstesna bir hale ifrâğ edilecektir. Antebin kibar aile-

ri, kahvaltılarını, yemeklerini, kırlarda, bahçelerde yemeği severler.

Antep'te Avcılık hayatı

Yeni teşekkül eden avcılar ve atıcılık kulübü civar köylerde ilk geziyi cumartesi günü tertip etti. Kulübün başkanında eski avcılardan ve inhisarlar başmüdürü Aziz Akıncan bulunmaktadır. Avcılığa karşı Antep'te büyük bir rağbet olduğundan pek yakında klüp üye adedinin çok fazlalaşacağı muhakkaktır. B. Aziz Akıncanın tecrübeler ve büyük bir vukufa müstenit hasbihallerinden avcılar çok istifade etmektedirler.

Antep'te tiyatro ve operet

35 san'atkârdan müteşekkil ve İhsan Okurun nezaretinde bulunan İstanbul operet hey'eti şehrimizde on temsil verdi. Temsiller çok rağbet bulmuştur.

20 gündenberi burada bulunan Ankara tiyatro hey'eti de Adanaya gitmiştir. Hey'etin 18 kişilik bir kadrosu vardı.

Parti teftişleri

C. H. P. ve Halkevini teftişe memur edilen Mardin Saylavı Doktor Rıza Levant teftişlerini bitirmiş ve Nizip, Kilis, Pazarcık ve İslâhiye kazalarına da uğradıktan sonra Antep'ten ayrılmıştır.

Antebin Türk Tarih Kurultayında genç bir bayan temsil ediyor

Şehrimizde Etitoloji ile uğraşan Bayan Sabahat Gögüşün Türk Tarih Kurultayında Halkevimizi temsile memur edilmesini Halkevi yönetim kurulu cuma günkü toplantısında kararlaştırmıştır. İki aydır burada bulunan Bayan Sabahat buralardaki Eti eserleriyle meşgul olmuştur. Kendisi Halkevi sergi ve müzeler komitesindedir.

Antep'te çarşaf kalkıyor

Belediye bir eylülden itibaren çarşaf giyenlerin para cezasına çarptırılmasına karar vermiştir. Bu işde gayet hassas davranılmaktadır. Emre aykırı

110 yaşında Dinç bir ihtiyar

Antep muhabirimiz yazıyor: Her zaman tatlı tebessümünü estiremeyen bu ihtiyar, bu çevre köylerinin maruf simalarından Hacı Memik'dir. Bugün tam 110 yaşına giren bu Türk köylüsü, bir delikanlı kadar zindedir. Yanında yetmişine yakın ak sakallı bir köylü ile yürürken onu görenler, bu adamın yanındaki de babası olduğuna inanamazlar. Hacı Memik ne'sell, hoşsohbet bir ihtiyardır. Yurdumu, yuvasını, işini çok sever. Misafirperverliği ile de şöhret bulmuştur. Bir çok torunları vardır.

Yaşının büyüklüğüne rağmen zindeliğini nasıl muhafaza edebildiğini soranlara Hacı Memik şöyle cevap vermektedir: — Bu zindeliği bana işte üzerinde yaşadığımız bu topraklar verdi!

Hakârîde 25 yıldır Görülmemiş Sıcaklar oldu

Hakkârî (Hususi) — Vilâyetimiz; 1950 metre yükseklikte bulunmasına rağmen bu yıl, iki ay kadar çok sıcak yapmış ve bazı günlerde gölgede hararet derecesi (30) a kadar yükselmiştir. Geçen yıl bu aylarda öğleden sonraki zamanlarda soğuktan palto giymek mecburiyetinde kalan kimseler; yirmi beş yıldanberidir böyle sıcak görmediklerini söylemektedirler. Buna rağmen son günlerde bu sıcaklık tamamen kalkmış ve ikinci zamanları şiddetli yağmurlar yağmağa başlamıştır. Bu halin devamı karşısında etraftaki yüksek dağlara kar düşmesinden endişe edilmektedir.

Urîfada yeni hükümet konağı

Hükümet binası orta okula verilmiş ve hükümet daireleri de şehir haricinde yeni yaptırılan binaya taşınmıştır. Yeni hükümet binasının etrafında büyük bir bahçe yaptırılacaktır. Belediye de umumî caddeyi genişletmekte ve bu cadde etrafında yeni ve asıl binalar yaptırmaktadır.

hareket edenlerden 50 liraya kadar para cezası alınacaktır.

Belediye tayinleri

Gaziantep belediyesi muhasebecisi Ruşen Özbenin Ankarada Adapazar Ticaret Bankasına tayin edilmesi üzerine inhilâl eden muhasebecilik makamı işini görmeğe Halkevi yönetim kurulundan Ali Budak ve münhal belediye başkâtipliğine de Gaziantep lisesinin geçen yıl mezunlarından Zeki Gökay getirilmişlerdir.

Manisadan umumî bir görünüş

Manisa yeni yolları ve modern binalarile yeni bir çehre alıyor

Şehirde 200,000 lira ile büyük bir stad, 100,000 lira sarfile de büyük bir Kız Enstitüsü yapılıyor. Manisanın ana caddeleri ve bulvarı tamamen asfalt oluyor

Manisa (Hususi) — Yeni Manisa şehrinin kuruluşuna alâka dar makamların verdiği ehemmiyetle mütenasip bir faaliyet, hariften Manisaya gelen her ziyaretçinin derhal gözlerini okuyor. Daha istasyondan başlıyarak şehrin yukarı mahallâtına kadar her köşede bir yenilik ve bir faaliyet var.

Manisa Valisi Lütfi Kırdar

Kız Enstitüleri Ege muntakasının her yerinde büyük bir rağbetle karşılaştığı için Manisa vilâyeti her şeyden evvel bu işi başarmağı tasarlamış. 100,000 lira sarfile yükselmek üzere bulunan bu bina Manisanın en güzel binalarından biri olacaktır. Vali her gün bizzat inşaatı gözden geçirmek için Cumhuriyet bayramına yetişmesi için müteahhidi sıkıştırmaktadır. İstasyon caddesi yeni çehresile daha şimdiden bazı hususiyetler taşımağa başlamıştır. Şehrin her yerinde ana caddelerde geniş tretuarlar meydana getirilmiş bulunuyor.

Manisa belediyesi, herkesin ayrı tip te, ayrı neviden tretuar meydana getirmesine mani olmak için bu işi kendisi yapıyor. Metre murabba hesabı ücretini mağaza ve müessesesahiplerinden tahsil ediyor.

Şehrin ana caddelerinin ve bulvarlarının asfalt olarak vücuda getirilmesi için yapılan etüdler sona ermiştir. Belediyenin arka tarafında modern bir park, sağında iş bankası binası inşa edilecektir.

Manisa şehir stadının plânları hazırlanmıştır. Ankara stadını meydana getiren mühendislerle bu hususta bir anlaşma yapılmıştır. Manisa stadı, atletizm pisti ve soyunma localarile cidden mükemmel bir eser olacak ve 200,000 liraya çıkacaktır.

Manisa, yeni yolları, modern binaları ile daha şimdiden aldığı yeni çehresini süslemekle meşguldür. Pek yakında bu güzel şehir, Garbî Anadolu'nun en modern şehirleri arasında yer alacaktır.

Manisa ovası bu yıl beklenen mahsulü vermedi

Manisa ovasının dört köşesine yayılan kadınlı erkekli iş adamlarının Gediz kıyısında yaratıkları zevkli çalışma havası, bilhassa bu mevsimde çok hareketli oluyor. Bağ faaliyeti artık sonunu bulmak üzeredir. Sergilerde kalan son ürünler de iki haftaya kadar tamamen kalkmış olacaktır. Gedizin muvaffakiyet sembolü olan üzüm bu yıl,

köylüye karşı kışkırtılmayı gösterdi, 25,000 tonluk Gediz rekoltesi, havaların müsaadesizliği yüzünden 10,000 tona kadar düştü.

Çalışkan ve gayretli bir müstahsil üzüm istihsalatını çok güzel bir ifade ile anlatıyor:

— «Gediz, isterik bir kadına benzer, diyor. İyi idare edilir, mahsul vaktinde bakılır, kollanırsa verimi fazla olur. Bu sene havaların müsaadesizliğinden dolayı bakım işleri iyi gitmedi. Bağa verdiğimiz yüz kuruşun ancak altmışını geri aldık. Fiatlar geçen seneden bir misli daha yüksek. Fakat ele avuca geçen, açığımızı kapamadı. 100 cuval yapıp 16 kuruştan satacağıma, 800 cuval yaparak 11 kuruştan satmağı tercih ederim. Hem alıcının, hem satıcının gözü doyar.»

Sonu alınmak üzere olan üzümün başka tütün işleri de büyük bir faaliyetle devam ediyor. Tütün, şu son yıllarda üzüm kadar, incir kadar Egeyi yavaş yavaş mahsuller arasında kıymet bulmuş sayılabilir. Ege muntakası üzümle incirden 18 milyon lira topluyor. Yalnız tütün mahsulünden geçen sene köylünün eline geçen net para 22 milyon Türk lirası idi.

Bu seneki tütün rekoltesi geçen seneden eksik değil. Bir tahmine göre Egede 35 milyon bulacağı söyleniyor. Tütün tarlalarında muhtelif kumpan yarıları temsil eden tütün eksperlerine tesadüf ediliyor.

Evvelce olduğu gibi tütün ekim sahalarının tahdidine hiç bir sebep görülüyor. Ege evvelce 18 milyon tütününü harcamakta müşkülâta uğrarken şimdi 35 milyon değerle eritebiliyor. Bu vaziyet mahsulün nefasetinden ileri gelmektedir.

Küçük memleket haberleri

Kızılcahamam köylerinden tohumluk nümuneleri gönderiliyor

Kızılcahamam (Hususi) — Ziraat Vekâletinden vuku bulan talep üzerine kazamızın bil'umum köylerinde yetişen her cins mahsulâtın nümuneler hazırlanmış ve bunlar ayrı ayrı torbalar içinde olduğu halde Ziraat Vekâleti tohum islah istasyon müdürlüğüne gönderilmiştir.

Kemaliyede halk şarkıları toplanıyor

Kemaliye (Hususi) — Kültür Bakanlığınca 3 musiki mütehasssısı kazamıza gelmiş ve halk şarkılarını plâğa almayı başlamışlardır.

Vanda Hava Kurumuna yardım

Van (Hususi) — Hava Kurumuna yardım şimdiye kadar yalnız vilâyet merkezinde yapıldığı anlaşılıyor, bunun bütün kazalara teşmilî kararlaştırılmıştır.

Geredenin yeni jandarma komutanı

Gerede (Hususi) — Mudurnu'dan kazamıza tayin edilen jandarma komutanı Asım Kamburoğlu yeni vazifesine başlamıştır. Yeni komutan ilk iş olarak köylerin telefon hattı ile merkeze bağlanmasını temine çalışmış ve 180 köyden 100 köyün telefon işi bitmiştir. Jandarma karakol binası da modern bir şekilde tamir ettirilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Yeni bir moda çıkmış Hasan Bey..

... Avrupada şık bayanlar..

... Çorap giymiyorlar, ressamalara, bacaklarının üzerine kırmızı benekler yaptırıyorlarmış..

Hasan Bey — Bizim Erenköyü, Suadiye taraflarında oturanlar da bu modaya uymuşlar ama, kırmızı benekleri ressamalara değil, sivrisineklerle yaptırıyorlar..

EDEBİYAT

Mütarekede Darülbedayi ve sahnede ilk Türk kızı

Eliza Binemecyan'ın kaçışından sonra sahnede ilk Türk kızı olarak Afife isminde ince ruhlu bir genç kız görüldü. Fakat bir gün Kadıköyünde «Tatlı Sır» piyesi oynanırken Afife'nin -bütün gizlemelerine rağmen- Türk kızı olduğu anlaşıldı ve zabitanın müdahalesiyle büyük bir skandal çıktı

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

- 10 - [*]

Şimdi, on beş yıl evvelki Kadıköyüne ait hatıralarımın en canlı ve heyecanlı bir san'at hâdisesine geliyorum: İstanbul'da ilk Türk kızının sahneye çıkışına. Bu, başlı başına, roman gibi meraklı bir maceradır. Onun için biraz evvelinden anlatmağa başlamalıyım.

Evvelce de yazmıştım. Mütarekenin ilk yılında, Darülbedayi, Şehzadebaşındaki letafet apartmanından Beyoğlunda İngiliz sefarethanesinin yanındaki Hamal-başı yokuşuna nakletmişti. Purada da, tıpkı letafet apartmanında olduğu gibi, minare merdiveni uzunluğunda bir merdivenden birinci kata, bu kattan da ikinci kata çıkılıyordu. Hâsılı böyle acayip bir bina idi burası...

Artistler olsun, müellifler veya idare heyeti âzaları olsun, çok defa yürek çarpıntılarını geçirmeden bu yokuşa ve bu binanın önüne gelemiyorlardı. Çünkü mütarekenin en azgın günleri idi. İrili u-faklı Venizelos resimleri doluşturan Galata ve Tatalva yârânı sokaklarda avaz avaz bağırıyorlar, İngiliz sefarethaneşi köşesinde, otellerin önünde tramvay yolunu kesiyorlar ve gelip geçen Türklerin yüzlerine tükürüp, feslerini yerlere atıyor, bazan yırtıp parçalıyorlardı. İşte o günlerde Darülbedayi böyle tehlike ve belâlara göğüs gererek gitmek lâzım geliyordu. Hattâ bir gün karşından bu çocuk alaylardan birini görünce âdeta koşarak yokuşu inmiş ve Galiba kulağı sağır olan kapıcıya zilin sesini işittirip kapıyı açtırınca kadar akla karayı seçmiştim. Eliza Binemecyan o aralık henüz İstanbuldan Parise gitmiş değildi. Benim nefes nefese yukarıya, küçük sahneli prova odasına çıktığıma görünce sordu:

— Ne oldunuz?
— Sokakta gene patırtı bar. Adam dövüp fes yırtıyorlar!
Dedim.
Yanımızda bir kaç aktör de vardı. Eliza acı bir gülümseme ile yüzüne baktı. Sonra içerime zehir akıtan şu sözü söyledi:

— Türkler bu muameleyi hak etmişler. Bu sözü Eliza mı söylüyordu? Vaktile babasına anasını sahnede alkışlayan ve nihayet kendisini yıllardır alkış tufanları içinde tebci eden Türk milletine, velinimetine karşı bu hakarettten daha acı hükmü Eliza mı veriyordu?
Asabiyetinden titriyordum, fakat kendime hâkim oldum ve sadece ona:
— Teessüf ederim, Eliza Hanım, dedim. Sizin bu sözünüz bize sokaktaki yayga-

(*) — Bu yazı «Kadıköyünde 5 yıl süren bir edebiyat sezonu» serisinin devamıdır.

ralardan daha çok ızdırıp verir. Çünkü san'atinizi her zaman alkışlamağa koğan ve size bu mevkii veren Türklerdir.

Böyle diyerek odadan çıktım. Ondan sonra da Elizayı görmedim. Zaten pek az sonra sahneyi de, rollerini de bırakarak İstanbuldan çıkıp gitmişti. Bazıları:
— Galiba Pariste Comedie-Française'de aktrislik hülyasına düştü!
Diye alay ediyorlardı. Benim kalbimde ise Baykuştaki Elizanın oynadığı Türk kızı Ayşe rolü boynunu bükmüş ağlıyordu.

Elizanın gidişi Darülbedayi temsillerini âdeta felce uğratmıştı. Mesele hakikaten mühimdi. Başrolleri kime oynatacaklardı? Vâkıâ sahnede Roza gibi, Kınar gibi, Zabel gibi pişkin ve olgun aktrisler vardı, fakat bunların hiç biri Elizanın boşluğunu dolduramıyor, bilhassa ince komedilerle hissi piyesler oynamak imkânı hemen hemen ortadan kalkıyordu. Sadece vodvil oynamakla da işin yürüyemeyeceği meydanda idi.

Şimdi ne olacaktı?
Bu içinden çıkılmaz kördüğümün bir tek çaresi vardı amma teşebbüsü tarihte pek tehlikeli bir netice verebilirdi: yani Türk kadını sahneye çıkarmak meselesi... Evet, henüz örümceklî olan kâfalar, - hem o zamanki esir İstanbul padişah gölgesi ve zulüm, cehalet perdeli muhiti içinde - Türk sahnesi için bu en doğru adım nasıl burkulmadan atılabilecekti? Maamafih o zamanki Darülbedayi idare heyeti, her şeyi göze alarak, bu işi yapmağa karar verdi. Cesareti bu noktadan takdire lâyıktı. Zaten, istikbali düşünerek son zamanda ücretsiz talebe olarak müesseseye kaydedilmiş ve her gün devam etmekte bulunmuş olan bir kaç Türk kızı içinde bilhassa bir tanesi, Afife ismindeki kız hepsinden istidatlı görünüyordu. Hattâ merhum Tahsin Nahidin ölümünden bir ay kadar sonra Eliza tarafından baş kadın rolü oynanan Rakibe piyesindeki o rolü Afife de çıkarmış ve imtihanında muvaffak olarak, sahneye henüz çıkmadığı halde 40 lira maaşla artistler kadrosuna da girmişti. İşte artık ümit bu kıza idi.

Bir kere bu karar verildikten sonra derhal tatbikine girişildi. Afife zaten sahneye bir an evvel çıkmağa can atıyordu. O kadar san'at ateşli ve aynı zamanda ince ruhlu, dürüst bir kızdı.

İlk oyunu olarak Kadıköyünde Hüseyin Suadın Yamalar piyesini oynadılar. Afife, ilânda Jale isimle Hâle tiyatrosunda ilk defa sahneye çıkmıştı ve Türk olduğu herkese gizlendiği halde sahneden duyulan bu temiz türkçe ve bu mütenasip vücutlu, mat yüzlü güzel kızın oyunu-

HÂDİSELER KARŞISINDA

Mağazalara dair

Kadınlar, her istediklerini kocalarına alabilirler. Yalnız kocalarını gönderdikleri mağazalarda güzel satıcı kızlarının bulunması şarttır.

Kadınlar tilkiye benzediler dönüp doluşup kürkü dükkânına geliyorlar.

— Ayakkabım ayağımı sıkıyor.
— Yenisini al!
— Ayakkabıcıya girmek de ayağımı sıkıyorsa...

Kadınla erkek bir mağazaya girdiler.. her ikisinin de yüzleri sarılı idi.. mağazanın sahibi onları karşıladı:
— Buyurunuz efendim, tabak fincan dairesi bu taraftadır.

— Siz çocuklarınıza oyuncak almaz mısınız?
— Hayır, günde bir iki saat, çocukları oyuncak satan mağazalarda dolaştırıyorduz.

Kadın söyledi:
— Seninle dünyanın öbür ucuna kadar gideriz.

Erkek de söyledi:
— Pazardan başka gün olmaz.
— Niye?
— Dükkânlar yalnız pazar günleri kapalıdır da..

Erkek vitrindeki mankene baktı:
— Sesi çıkmaması iyi ama, dedi, giyimine para yetişmez.

Mağaza sahibidi adamlarını çağırdı:
— Yarından itibaren satışlarda yüzde on beş tenzilat yapacağız.. onun için müşteriler fiat sordukları zaman yüzde yirmi beş fazla söyleyeceksiniz!

Mağazanın şapka dairesinde çalışan tezgâhtar, ayakkabı dairesinde çalışana her halde yüksekte bakıyordu.

Kadın kocasına bir kumaş gösterdi:
— Nasıl?
Erkek satıcı kıza bakıyordu:
— Güzel!
Dedi. Kadın sordu:
— Alalım mı?
Erkek içini çekti:
— Onu evvelden düşünemediğime hata etmişim!

İsmet Hulusi

nunda gördükleri derin hislilik ve ince-lik gene pek çok kimselerin hayret ve şüpheyi uyandırmıştı. Nasıl ki hakikat bir kaç gün içinde anlaşıldı ve Afifinin ertesi hafta oynadığı Tatlı Sır piyesi, birinci perdeden sonra zabitanın müdahalesiyle tiyatro tarihimize unutulmasına imkân olmayan gürültülü bir skandale sebep oldu. Bizzat hazır bulunduğum o geceyi ve onu takip eden vak'aları tafsilâtle başlı başına yazmak lâzımdır. Bunun için söz şimdilik burada kesiyorum.

Halid Fahri Ozansoy

Haydar Beyin cenazesi bugün kaldırılıyor

Evvelki gün kaybettüğümüz eski İstanbul Vali ve Belediye Reisi Haydarın cenazesi bugün saat 11,5 da Cerahpaşa hastanesinden kaldırılarak sevdiklerinin elleri üstünde merasimle Edirnekapıdaki Şehitlikte ebedi istirahatgâhına tevdi edilecektir.

Sarıyer belediye muhasebesinde tetkikat yapılıyor

Bir müddet evvel Sarıyer belediye muhasebesinde görülen lüzum üzerine müfettişler tarafından bir teftiş yapılmış ve bu sırada muhasebeci Mehmet Emin istifa etmişti. Muhasebe hesaplarının yeniden tetkikine lüzum hasıl olduğundan tekrar kontrole başlanmıştır.

İncir koparıırken düşen yaramaz

Yeşilköyde Mirasyedi sokağında 7 numaralı evde oturan Yaninin 11 yaşındaki oğlu Pavlika, Sabrinin bahçesinden incir koparmak üzere çıktığı duvardan dikenli tellerin üzerine düşmüş, sağ kolundan ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

MUSİKİ

Beyoğlu Halkevinin büyük müzik konseri

Taksim stadında verilen konser, bu yoldaki gayretlerin muvaffakiyetli bir neticesidir

Taksim stadyomunda verilen konserden iki intiba

Şu Taksim stadyomu, hiç şüphe yok ki İstanbul şehrinde mevcut harap binaların, ve tozlu meydanların en bah-tiyarındır.

Pist yokluğunun, saha yokluğunun, salon yokluğunun, sahne yokluğunun, hülâsa her çeşit sporcuya ve her çeşit seyirciye acı veren bütün mahrumiyetlerin safasını Taksim stadyomu sürüyor.

İtfaiye töreni orada yapılıyor. Jimnastik bayramı orada yapılıyor. Bal-kanların güreş oyunları orada yapılıyor. Beynelmîlî futbol müsabakalarını, beynelmîlî serbest güreş ve boks müsabakalarını seyretmek gene o harap kışlanmış, mille kör edilmiş birer gözü andıran pervazsız, sıvasız camsız çerçevesiz fakat talihli pencerelerine kısmet oluyor.

Festival oyunlarını bile orada seyreden İstanbullular, nihayet evvelki gece, müzik şenliğini de stadyomda tesid eylediler...

Eğer Taksim stadyomunda yapıldığından bahsettiğim müzik şenliğinde hazır bulunamadınızsa, kendinizi büyük bir fırsat kaçırmış saymalısınız...

Çünkü Beyoğlu Halkevi tarafından hazırlanan bu müstesna gece, taşıdığı «büyük» ve «şenlik» sıfatlarına hak kazanacak bir muvaffakiyetle idare olundu.

Bir zamanlar yağlı güreş zurnası çalınan o meydana, evvelki gece 150 kişilik bir orkestradan ve korodan Johann Straus'ın valsini, ve Joseph Haydn'ın senfonisini dinledik!

Spor meraklıları, güreş ve boks müsabakalarında Taksim stadyomuna kurulan meşhur ringi bilirler.

İşte, koro ve orkestra hey'etleri, içinde pehlivan güreşi ve boks kavgası seyrine alıştığımız o ringte yer almışlardı.

Yumruk, tokat sesi, canı yanmış insan sayhası, ve:

— Haydâââ! nârası yerine Hayden ve Mozart...

O tedhişkâr sesler yerine, teshirkâr nağmeleri dinlemek, ve o tedhişkâr sahneler yerine bu güzel manzarayı görmek, yüreklerimize çok mes'ut bir te-zadın uhrevi lezzetini duyuruyordu!

Bir aralık, bize bu lezzeti veren geceyi büyük fedakârlıklarla hazırlayan Beyoğlu Halkevi başkanını buldum. Bay Ekrem Tur, samimî tebriklerime, kendine hâs tevazuu ile karşılık ver-

dikten sonra beni, bu geceyi hazırlamak şerefinde büyük hisse sahibi bulunan arkadaşları ile tanıştırdı:

— Bay Nurullah Taşkıran... Bay Sezaî Asaf... Bay Seyfeddin Asaf...

Sonra istediğim izahatı vermek zahmetinden de kaçınmadı:

— Gördüğünüz, dinlediğiniz talebeleri, evimize fahriyeten yardımda bulunan bu değerli profesörler yetiştirmişlerdir! Fakat o talebelerin fedakârlıkları da, profesörlerimizin lütfkârlıkları kadar takdire lâyıktır.

Çünkü içlerinde çok fakir olanlar vardır. İçlerinden bir çoklarına, kemanlarını, viyolonselini biz temin etmişizdir. Ve içlerinde, derslere devam edebilmek için, tâ Bakırköyünden Beyoğluna haftada bir kaç defa yayan gelip dönenler vardır!

Gördüğünüz gibi, erkek talebelerimiz daha fazladır. Eğer müzik sevgisi, hakikaten iddia olunduğu gibi hasasiyetin bir ifadesi ise, kadınlarımız erkeklerimizden fazla maddileşmişler demektir!

Dikkat ediyorum: Bu alafranga konserde dinleyicilerin takdirleri ve tenkidleri de alafrangalaşmış. Parçalar bittikçe:

— Biz... Biz... diye bağırıyorlardı. Beğendikleri senfonilerden, bahsederken, bir alaturka musiki hayranı gibi:

— Enfes... Harikulâde... demiyorlar.

— Epatan... Merveyyö! diyorlar!..

Nazarı dikkatimi celbeden cihetlerden birisi de, stadyomun, bütün tahminleri yanıtacak kadar kalabalık oluşu.

İçlerinden bir çoklarının, mahiyetini önceden kestiremedikleri bu konserde sadece tecüssüslerin tatmin etmek niyetile geldikleri belli. İçlerinde bazıları, evvelâ, o muazzam ses çağlayanına, ince değneğile istikamet veren orkestra ve koro şefi Seyfeddin Asaf'ı, oradaki mevcudiyetinin hikmeti meçhul bir sihirbaza bakar gibi istihza ile seyrettiler.

Fakat konserin ortalarına doğru, aynı insanlara dikkat ettim: Hepsi de istihzadan geniş bir istiğraka dalmışlardı!..

★

Etrafıma biraz daha dikkatle bakınca, Ekrem Tur'un, az evvel kadınlarımız hakkında verdiği hükümde yandırdığım gördüm. Belki san'atkâr olmak isteyen kadınlarımız, san'atkâr (Devamı 8 inci sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularımıza Cevaplarım

Bay «V. D. K. U.» ye.
İkinizden birinde bir gayritabilik bulunacaktır. Üstüste üç çocuk dünyaya getirmiş olduğuna göre bu gayritabilik zevcenizde olmaz, kendinizi bir doktora gösteriniz, bana anlattıklarımızı ona söyleyiniz, yapacağı tavsiyelere göre hareket ediniz.

★
İstasyonda «Yağın» a:
Mektubunda «Balta olmak» tabiri'nin kullanan genç dilinde ve hareketinde muhakkak daha serbesttir. Bu vaziyet karşısında da kendisini sevdirmemesini tabii görürüm. Di-mağın ve ruhan hasta olmadıkça

kadın şiddetten tiksindir. Kendisini okşayamı sever.

★
Gönende Bay «A.Ö.» ye:
Karşınızda evvelâ jandarmayı, sonra istintak hâkimini, daha sonra da mahkeme heyetini bulursunuz. Söylediğiniz şey elli sene evvel yapıldı. Cumhuriyet Türkiyesinde değil.

★
Topkapıda «Bedbaht» a:
Hayır, size unutturmuş demiyecem, bilâkis aşkınızın hakikî olup olmadığını deneyiniz diyeceğim. Bunu da ancak bu genç mektep talebesine karşı lâkayt görünmekte ve onu tahsilinde serbest bırakmakta devam etmekle yapabilirsiniz.

TEYZE

S P O R

Doğu muhteliti dün Galatasarayı 2-1 yendi

Birinci haftayı 1-0 mağlup vaziyette bitiren genç Doğulular, ikinci haftayda enerjik bir oyun çıkardılar

Doğu muhacimlerinin Galatasaray kalelerine yaptıkları gol

Bir gün evvel Beşiktaş 6-3 yenilen Doğu muhtelifi, 2 inci maçını Galatasarayla dün Taksim stadyumunda az bir seyirci önünde oynadı. Hakem Salâhaddin'in idaresinde oyuna dördü beş geçe ufak bir seremoniden sonra Doğuluların hücumla başladı.

Galatasaray: Sacid - Salim, Vlastardis - Eşfak, Nuri, Bedii - Salâhaddin, Münir - Etyen, Haşim, Bülend; Doğu muhteliti ise: Hüseyin - İsmail, Mehmed - Abdurrahman, Hasan, Asım - Naci, Abdurrahman, Mustafa, Nihad, Murad şeklinde idi.

Galatasaray kalelerine kadar inen top, uzun bir vuruşla Doğu kalelerine indi ve oyunun dördüncü dakikasında Haşim sıkı bir vuruşla takımına ilk ve sin golü kazandı. Bu gol Doğuluları canlandırdı.

Soldan inkişaf eden güzel bir akın ve Doğu kalecinin yerinde bir müdahalesi, bir golün olmasına mani oldu.

Oyun mütevazın bir şekilde cereyan ediyor. Devrenin bitmesine yaklaştığı zaman Galatasaray mühim bir tehlike atlattı. Sağdan Nacinin sürdürdüğü topu sağ içe verdi. Onun da çektiği şüt direğe çarptı, çekilen ikinci şüt kalecinin elinde eridi.

Devrenin bittiği ilân edildiği zaman Galatasaray 1-0 galib vaziyette bulunuyordu.

İkinci haftaym

İkinci haftaym başladığı zaman Galatasaray, takımında değişiklik yapmıştı. Oyuna sarı kırmızılılar başladılar. Sağdan yapılan bir akın neticesinde çekilen şüt kalecinin karnına geldi ve bir müddet için müsabaka harici kaldı.

Oyunun altıncı dakikasında Galatasaray kaleleri önünde dolaşan top, merkez muhacim Mustafanın ayağıyla Galatasaray ağlarına takıldı. İki dakika sonra da Doğu muhtelitin sol içi gayet müsaide vaziyette yakaladığı topu Galatasaray ağlarına ikinci defa olarak takmağa muvaffak oldu.

Üstüste yapılan iki golden sonra Galatasarayı bir an şaşalamış bir vaziyette gördük.

Doğu muhteliti ise büsbütün canlanmıştı. Kazandıkları galebeyi ellerinden kaçırmamak için bütün gayretlerini sarfediyorlardı.

Nitekim bu tabiyelerinde muvaffak da oldular. Galatasaray bütün gayretine rağmen beraberliği bile temin edemedi.

Galatasaray oyuncularını mutlak surette galib geleceklerini sanarak oynadıklarından bu âkibete uğradılar.

Galatasaraylılar Beşiktaşın bir gün evvel 6 gol attığı takıma hiç değilse bu sayının yarısını yaparak için içinden çıkılır diye umuyorlardı.

Çabalama kaptan ben gidemem, şeklinde oyunda bazan tribüne, bazan balkona bakarak mağlûbiyeti kabul eden şekillerde hareketler yapan Galatasaraylılar nihayet düdüğü öttüğü zaman 2-1 mağlûbiyet halinde olduklarını anladılar. Galatasaraylıların hiç olmazsa bun-

Türk Millî güreş Takımı Balkan Şampiyonu oldu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bugün bu parlak zafer neticesinde Türk sancağı şeref direğine altı, bir birincilik kazanan Yunan bayrağı da bir defa çekilmiş ve stadyomu dolduran bine yakın halk hep bir ağızdan altı defa istiklâl marşını söylemiştir.

Bugün yapılan müsabakalarda elde edilen neticeler şunlardır:

56 kilo: Biris - Mogolyak

Umulmadık bir tesadüfle Kenanı yenmek talihine mazhar olan Biris, Yugoslav rakibine yirmi dakika mücadele ettikten sonra ancak sayı hesabına galip geldi. Böylelikle Balkan şampiyonluğunu kazandı. Bu siklette ikinci Kenan, üçüncü de Yugoslav oldu.

61 kilo: Yaşar - Antonoviç

Dünya şampiyonu Yaşar dün Yunan rakibine karşı çıkardığı güzel oyunu tekrarladı. Ve Yugoslav Antonoviç'i 1 dakika 44 saniyede tuşla yendi. Ve çok alkışlandı. Bu kiloda Yugoslav Balkan ikincisi, Yunanlı Filipis de Balkan üçüncüsü oldular.

66 kilo: Yusuf Aslan - Pankras

İlk on dakika zarfında Yusuf Aslan daha hâkim güreşerek puvan aldı. Oyunun mabâdinde de güzel güreşmekte ve puvan toplamakta devam etti. Ve neticede sayı hesabına galip geldi. Bu siklette Pankras Balkan ikincisi, Yunanlı Polihronyos da Balkan üçüncüsü oldular.

72 kilo: Ankaralı Hüseyin - Marko

Ankaralı Hüseyin rakibi Yunanlıya karşı çok üstün bir oyun çıkardı. Ve 13 dakika 14 saniyede güzel bir tuşla galip geldi. Bu siklette Yugoslav Fişer Balkan ikincisi ve Yunanlı Marko Balkan üçüncüsü oldular.

79 kilo: Kamjasis - Kis

Bu müsabakada herkes Yugoslav güreşçisinin galebesini umuyordu. Fakat netice böyle çıkmadı. Yunan güreşçi daha hâkim güreşti. Ve sayı hesabına galip geldi. Bu sikletin birinciliğini esasen Mersinli Ahmet kazanmıştı. İkinci Yunan ve üçüncü Yugoslav oldu.

87 kilo: Mesnet - Geregakis

Bu siklette de Büyük Mustafa Balkan birinciliğini kazanmıştı. İkincilik ve üçüncülük için çarpışan Yugoslav ve Yunan güreşçileri arasındaki müsabaka 13 üncü dakikada Yunanlının güzel bir tuşile neticelendi. Ve Yugoslav üçüncü oldu.

Ağır siklet: Çoban Mehmet - Vezis

Çoban Mehmetle kuvvetli Yugoslav rakibi arasındaki müsabaka çok zevkli oldu. Çoban Mehmet rakibini 9 dakika 14 saniyede tuşla yendi.

Umumi neticede Türkiye 20 puvan almıştır. Yunanlılarla Yugoslavlar 11-rer puvan almışlardır. Bu yüzden Balkan ikincisi ile üçüncüsü kat'î şekilde tayin edilememiştir. Yunanlılar bir birincilik kazandıklarını ileri sürerek ikincilik hakkını istemekte, Yugoslavlar da mukabil iddialarda bulunmaktadırlar. Bu pürüzlü mesele yarın (bugün) halledilecektir.

Müsabakalardan sonra Balkan güreşleri İzmir vali muavininin bir nutkile sona erdi. Türk takımı konulan kupayı aldı. Ayrıca güreşçilere de ayrı ayrı madalyalar verildi. Gece de Balkanlı sporcular şerefine pariak bir ziyafet verildi. Ziyafette hararetili nutuklar söylendi.

Dünkü oyundan heyecanlı bir an

dan bir ders almalarını temenni eder ve dünkü muvaffakiyetlerinden dolayı da genç Doğuluları hararetle tebrik ederiz.

Marmara turunu Yapan gençler Şehrimizde

Bursa gençlerinden müteşekkil 4 kişilik bir grupun bisikletlerle 3 Eylülde Marmara turuna çıktıklarını evvelce yazmıştık. Gençler evvelki gün şehrimize gelmişler, İstanbula kadar 1092 kilometrelilik bir mesafeyi katetmişlerdir. Buradan İzmite ve oradan da Bursaya dönmektedirler.

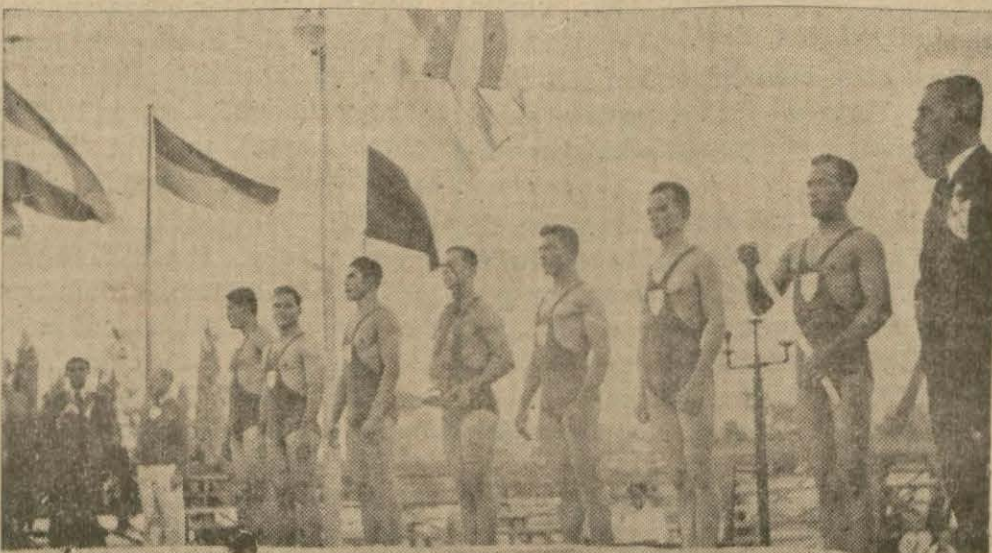
Gençler bilhassa Trakyada uğradıkları bir çok yerlerde büyük bir hüsnü kabul görmüşler ve C. H. P. tarafından misafir edilmişlerdir.

Dünkü bisiklet müsabakası

İstanbul bisiklet ajanlığı tarafından tertib edilen 200 kilometrelilik müsabakaya iştirak etmek üzere şehrimize gelen Bursalı müsabıkalar dün yapılan müsabakaya iştirak etmişlerdir.

Mecidiyeköy - Hacıosman bayırı arasında yapılacak tesbit edilen müsabakanın düz yolda yapılmasını istemişler ve bu yüzden yarışa girmemişlerdir.

Neticede Feneryılmazdan Torum 38 dakikada birinci, Fenerbahçeden Jirair ikinci, Feneryılmazdan Hampar üçüncü gelmiştir.

Yunan millî güreş takımı merasim esnasında

SİNEMA

Bu hafta göreceğimiz şayanı dikkat bir film

Robert Taylor'un sevgilisi olduğu iddia edilen Barbara Stanwycki İstiklâl savaşında göreceğiz

Bu hafta Sakarya sinemasında «İstiklâl Savaşı» isminde çok güzel bir film gösterilmektedir. Filmin başrollerinde Barbara Stanwyck ve Preston Forster oynamaktadırlar. Mevzuu şöyledir:

Jak Klitoren'in karısı İrlandada Dublin şehrinde bir pansiyon sahibesidir. Pansiyonda bulunanlar şunlardır:

Fluter isminde bir işçi, Goveri isminde bir sosyalist, Bessi Burges isminde bir meyvacı, Maggi Gogou isminde dul bir kadın, kızı Molser, Peter Flinden isminde bir çifti.

Kadınlar Klitoren'in karısını iyi giyinmek tarafından dolayı tenkit eylemektedirler. Klitoren İrlanda ihtilâlinde çok çalışmaktadır. Karısı da onun çalışmasını teşvik eylemektedir. Nihayet ihtilâl patlak verir. Klitoren (Paskalye haftası) ismindeki kıt'ada kumandanlık mevkiindeki vazifesi başına çağırılmıştır. Müsademeler başlar. Klitoren ile fedailerinden yardım gören âsi general Kovoli (Dublen) şehrindeki mevki binasını işgal eder. Taarruza geçer, fakat işler ümidinin hilâfına olarak sarpa sarar. İmdat gönderilmesi için Klitoren ile iki kişiyi hemen geriye sevkeder. O sırada mevki binası tekrar hükümet kuvvetlerinin eline düşer. General esir edilerek kurşuna dizilir. Klitoren evine iltica ederse de kaçacak yolları kalmaz. Karısı Nora çılgına döner. Silâhları bir tabuta saklar. Askerler geldikleri vakit Klitorenin tabutun önünde dua ederken bulurlar.

Barbara Stanwyck ve Preston Forster «İstiklâl Savaşı» filminde

Yeryüzünde yasağı En bol olan şehir

Yeryüzünde, yasağı en bol şehir hiç şüphesiz Hollywood'dur.

Hollywood sinema san'atçıları için: -Siyasi fikirlerde bulunmak, Düşes dö Windsordan bahsetmek, grevlerden bahsetmek, izin almadan evlenmek, ecnebi-lerle sıkı sıkıya görüşmek, şişmanlamak, zayıflamak, seyahate çıkmak yasaktır... Bu yasağın birçok maddeleri için müdürün, yahut rejisörün iznini almak lâzımdır. Dahası var...

1 — Meselâ: Meşhur yıldız Carole Lombard arzu eylediği terziye elbise sipariş edemez. Behemehal elbiselerini, tuvaletlerini Paramontun terzisi Travis Bonton'a sipariş etmek mecburiyetindedir.

2 — M. G. M. yıldızları ise Adriana elbiselerini sipariş ederler.

3 — Loretta Young gibi sigaraya düşkün yıldızlara «alenen sigara içilmesi» menedilmiştir.

4 — Dik Povel ve Gene Raymond çok sevdikleri polo oyununu oynamaları yasaktır.

5 — Robert Taylor, Nelson Eddy gibi bekar san'atkarlar fotoğraf hediye ettik-

Joan Crawford Sinemayı bırakıyormu

Holivutta deveran eden rivayetlere naford mukavelesinin hitamında sinema hayatından çekilecekmis; san'atkarın fikri tiyatroya intisap etmektedir. Bu haber sinema mehafiline hayli dedikodulara meydan vermiştir.

Clara Bow bar açtı

Bir hayli sene evvel sinemanın en kıvrak, en çalın yıldızlarından biri olan Clara Bowun Holivutta lokantadan sonra bir de bar açtığı haber alınmıştır.

İşi iyi gittiği takdirde Clara Bowun tekrar sinema hayatına dahil olacağı iddia edilmektedir.

Boris Karlof

Meşhur san'atkar Boris Karlof men-sup bulunduğu Warners kumpanyası ile olan mukavelesi tecdit edilmiştir. Çevirecek olduğu yeni filmin ismi: Without Warning'dir. Bu filmin kadın başrolünü Marie Wilson yapacaktır.

leri takdirde fotoğrafların üzerlerine tam imzalarını vazeylemeleri lâzımdır.

6 — Sinema yıldızları hakiki isimlerini bildiremezler, ilâh...

'Güneşe doğru,, filminden bir sahne

Geçen gün İpek-film stüdyolarında çevrilmekte olan «Güneşe doğru» filminden uzun uzadıya bahsetmiştik. Yukarıdaki resim, bu film-den güzel bir sahneyi göstermektedir. Resimde görünenler Mediha, Ferdi, Tayfur ve Abidin Dinodur.

Fotoğraf tahlilleri

Azımkârlık her işin sonunu getirir

Bandırma okuyucularımızdan İsmail Mustafa'nın sorusu şu:

— Zengin olacak mıyım?

Bu umumî dileğe hususî teşebbüslerle irişmek mümkün olur. Tüccar işi, yalnız geçinmek temin ediyorsa ondan sonrası tesadüfe bağlı olur. Azımkâr oluşturma, bir işin sonunu almak gibi muvaffakiyet doğurabilir.

Hayat daima neş'eye bağlanmalıdır

Kaş okuyucularımızdan Avninin sorusu da şudur:

— Muvaffak olacak mıyım?

Bedbinlik, ümitsizlik, yelse yol açar. Hayatın henüz tarihgeşi nihayet bulmuş değildir ki, muvaffak olmak istediği emellerinden şüphelenmiş olsun. Daha neş'eli ve hayata bağlı olması lazımdır.

Gayeler tesadüflere bırakılamaz

Keskinde Kemal imzasile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Muvaffakiyet için, derli toplu olmak lazımdır. Geleceği güzel hareketlerle, tesadüflere bağlanmakla saddan uzaklaşmış olunur.

Temayüllerini bilen muvaffakiyet hazırlıklarını tamamlamış sayılır

Ankaradan İsmail imzasile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Kendini ne fazla ne de eksik görmelidir. Temayüllerini olduğu gibi bilen ve dileklerini ona uyduran, muvaffakiyet hazırlığını tamamlamış sayılır.

Kendi âleminde yaşamak arzusu

Konyadan Hikmet imzasile sorulan sual de şu:

— Ben nasıl insanım, zengin ve muvaffak olacak mıyım?

Birdenbire anlaşılmayan zekâsile, lâkayd gibi görünen tavır ve hareketlerle her şeyi anlamak ister. İntizamperverdir. Kendisini çabuk sevdiremez, kendi âleminde kalır. Parayı sever ve israftan çekinir. Dilediği şeye muvaffak olmak için çalışır.

Bu söylediklerimizden üç sorguya da cevap almak mümkündür.

Tok söz aşkı öldürür!

Ankara okuyucularımızdan Rifatın suali de şudur:

— Sevilecek miyim?

Bir sevgiliye daima iyi muamele etmek lazımdır. Sevginin toksözülüğe yüzü yoktur. Sevmesini bilen sevmekten şüphelenmemelidir.

Saadet imkânları ve muvaffakiyetler

İzmir okuyucularımızdan Reşad soruyor:

— Hayatta muvaffak, izdivaçta mes'ud olacak mıyım?

Her şeye uyar ve çabuk inanır. Acele eder ve her şeyin hakkından gelmek ister. Çabuk alınır ve kızar. Çalışmaktan yılmaz. Bu hallerinden bir kısmını tadil etmesiyle muvaffakiyet ihtimallerini çoğaltabilir. Bu takdirde saadet imkânları da elde edilmiş olur.

Son Posta
Fotoğraf tahlili kuponu

İsim

Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

RADYO

Bugünkü program

20 Eylül 1937 Pazartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plakla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05 Muhtelif plak neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

14: İkinci Türk Tarih Kurultayının neşri. Kurultayın müteakip toplantı gün ve saatleri her toplantı sonunda bildirilecektir. 18.30: Plakla dans musikisi. 19: Radyofonik komedi Harila ve Hatun için. 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Bayan Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Piyano solo: Ferdi Von Statser.

YABANKI PROGRAM

21 Eylül 1937 Salı
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plakla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil.

Akşam neşriyatı:

İkinci Türk tarih kurultayının neşri (kurultayın müteakip toplantı gün ve saatleri her toplantı sonunda bildirilecektir). 18.30: Plakla dans musikisi, 19.30 Konferans: Eminönü Halkevi sosyal yardım grubu namına: Doktor Sükrü Hazım (Sinirli Çocuklar), 20: Nuri Hallin iştirakinde Türk musikisi heyeti, 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21.15: Orkestra ve orkestra refakattle Jülye tarafından şan, 22.15: Ajans ve borsa haberleri, 22.30 Plakla sololar, opera ve operet parçaları.

ANNELER

Bilinir ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçınlatan sebeplerden birisi de ağız aralarının ter ve sairlerden piserek kızarak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar.

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhassa yavruların cildlerini ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

Dr. HORHORNİ

Eminönü Eczanesi yanında hastalarını kabul eder. Telefon : 24131

Geçen bilmecemizde kazananlar

4 Eylül tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbulda bulunan talihli okuyucularımız hediyelerini pazartesi, perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lazımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir iş bankası kumbarası

İstanbul Kadırga ilk mektep talebesinden Hayrünisa.

ALBÜM

(Son Posta hatırası)

Vefa caddesi No. 10 da Memduh Kadırga 3 üncü mektep Kemal Dikolca, İstanbul erkek lisesi 456 B. Özbek, Konya Pürçüklü mahallesi No. 27 Semahat, Denizli Kışla caddesi No. 117 de Sevim Sevinç, Elâziz Taşmağaza sokak 42 de Fehim Sengül.

MUHTIRA DEFTERİ

Beylerbeyi Çamlıca caddesi No. 58 de Sadiye, Kurtuluş Karakol sokak 25 de Nizammedin, Çağaloğlu Hamam sokak No. 4 de Sadiye Tezcan, Çarşamba Koba sokak Termel oğlu Kemal, Ankara 2 nci Anafarta caddesi Kuyucu No. 97 de Zakir vasıtasıyla Nuri, Adapazarı Yeniceami Hacı Mustafa sokak 23 de Hayri Özokan.

MÜREKKEPLİ KALEM

(Son Posta markalı)

Alemdar caddesi Soğukçeşme yokuşu 5 de Hikmet Koç, Küçükayasofya Şehit Mehmetpaşa sokak 16 da Bn. Yaşar, İstanbul erkek lisesi 985 Tefvik Aybars, Beşiktaş Tezhiye caddesi 97 de Seniye Yıldırım.

ALÜMİNYOM BARDAK

(Son Posta hatırası)

İstanbul birinci mektep 447 Salih, Büyük Ayasofya Soğukçeşme yokuşu No. 1 de Sevim Akdemir, Sultanahmet Kapağası Feri sokak 1 de Fikret Tunçyıldız, İstanbul 1 inci mektep 5/B den 416 Ali Mahir.

CEP AYNASI

(Son Posta hatırası)

İstanbul kız lisesi 59 Bedia, İstanbul kız lisesi 2/D dan 1895 F. Karaman, Sultanahmet Divanyolu 24 de Celâl Kayhan, 44 üncü mektep talebesinden 62 Mihriban.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAF

(Son Posta hatırası)

Süleymaniye Mehmetpaşa yokuşu 17 de Cemal, Sultanahmet Nakilbent mahallesi, Cabiroğlu sokak 16 da Yüksel, Vefa lisesi 4/C den 380 Nureddin, Edirnekapi Yağhane çikmazı 11 de Kemal Erdal.

DİŞ FIRÇASI

(Son Posta markalı)

Çapa K. Ö. O. sınıf 4/A dan 345 Melike Engin, Heybeliada İsmet İnönü caddesi No. 13 de Asımın, Rize Nafia Müdürlüğü oğlu Cemil Taşdemir, Ankara Erzurum mahallesi Bayönder sokak 5 Fehiman Türker.

DİŞ MACUNU

Midyat ilk mektep sınıf 4 den 239 Faruk Tekin, Sivas İnhisarlar satış amiri oğlu Vedat Özer, Sultanahmet Divanyolu 24 de Safet Akantan, Kumkapı Nişancı Mabeyn yokuşu 37 N. Karaman.

SABUN

(Son Posta hatırası)

Davutpaşa orta mektep 3/A dan Hüsnü Özyalın, İzmir Eşrefpaşa Değirmen sokak 29 da Mustafa Aziz, Ankara Hamamözü Batıyel sokak 52 de Fuat Ersiper, Davutpaşa orta mektep 2/B den 195 Fethi Yılmaz.

KİTAP

Ankara Yenice mahallesi Dölek sokak 46 da Kirgehirli Şemseddin, Tosya dışı kalafası Sıtkı Öztürk, Çanakkale Halk fırkası odacısı Recep oğlu Mehmet Tan, İzmir Duştepe sokak 13 de İzzeddin Tuna, Ankara İmar müdürlüğü yazı işleri şefi kız Emel, Kurtuluş Karakol sokak 44 de Ahmet, Yoz-

gat lisesi 2/A dan 232 Bahaeddin, Çorum tüccardan Tütüncü oğlu Ahmet mahdumu İhsan Tütüncü, Ankara As. Fb. Basımında mücellit Orhan Gürman, Kayseri lisesi 283 Hüsameddin.

KART

Karabük Demirtaş oteli sahibi Tefvik oğlu İ. Kortürk, İnegöl Kasımpasası caddesi 101 Ahmet Lâçin, İzmit harp silah ve vasıtaları K. lığı birinci şube Veli kız Hatice, Ankara Güzeller Marangoz fabrikası maknisi Hasan Güner, Ankara Akköprü Sayım sokağı 17 de Mürüvvet, 1 inci mektep 3/A dan 88 Neziha Erkal, İstanbul 19 uncu mektep 4/B den Mükrem Tezcan, Sivas Paşabey mahallesi eski mahkeme sokak 83 de Sıtkı, Ankara Atıfbey mahallesi 193 Süheyla, Bursa orta mektep 620 Cemil Özgür, Çeşme Eşrefbey ilk mektep Nevzat Özmeriç, Pendik 23 nisan sokak 10 Kadir Yetkin, Çamlıca Alemdar caddesi İmam Ettem sokak 8 de Süreyya Meriç, Kayseri bez fabrikası tamirhane kâatibi Hüsamettin kız Müzeyyen, İstanbul birinci okul 412 de Muhsin, Büyükkarşı Öriciler caddesi 56 da Rifat Özbaşı, Ankara Ulucanlar Mustu sokak 5 de H. Erdoğan, Unzüköprü dış doktoru oğlu Benançora, Pertevniyal lisesi 127 S. Ulsay, Bursa işyanlarından Hayri elle Edibe Özbaşı, Isparta Yayla mahallesi İnönü sokak H. İbrahim, Odunpazarında Dev sokak 8 de Tekin, İstanbul Lâleli Ordu caddesi Kadıcazade apar. altında 295 Maksud, Adapazarı Unkapanı Bakkal 144 Refik, Beyoğlu 13 üncü mektep okul İsmet İnönü mektebi Semih, Yalvaç orta mektep türkçe muallim oğlu Mustafa İhan Dilmaç, Muğla dağ alayı karargahı başçavuşu Fâik oğlu Yalçın, Malatya orta mektep sınıf 1/A dan Semine, Ankara orman çiftliği 28. A. Belge, Kilis varidat memuru oğlu Edip Yazgan, Kadırga Eminsinan mahallesi Dağhan sokak 3 de Sadık Atalay, Sultanahmet Küçükayasofya Şehit Mehmetpaşa sokak 16 da Yaşar, Yeşilköy ilk mektep 42 Sabahat, İstanbul 15 inci mektep 5/A dan 160 Nermin, Balat Sultançeşme caddesi Kasımgöneli mahallesi 56 de M. Okay, Vefa caddesi Molla Şemseddin sokak 1 de Necmeddin, Kumkapı orta mektep Seyfeddin, Cumhuriyet orta mektep 248 Nuriye, Vefa Kâtipçelesi caddesi 39 da Nureddin, Vefa Kâtipçelesi 30 da Sabahat, Bursa İnhisarlar başmüdürlüğü muhasebe memuru A. Rüşti oğlu Hilmi, Beylerbeyi Küplüce yolu 76 da Zehra, Galatasaray lisesi idare memuru Nuri oğlu İhsan, Ankara sıhhiye müdürlüğü şehir şubesi sağlık Remzi kız Muhterem, Bursa 30 dan topçu alay müfettişi kız Nezihe, Ankara Hallaçmahmut mahallesi Saydam sokak 20 de Faruk, Sivas Çayyurt Kasaplar sokak 14 Rüstem Çakım, Adapazarı Gedikoğlu mahallesi 66 da Mes'ut, Üsküdar 19 uncu mektep 26 Muallâ Yiğit.

olmak isteyen erkeklerimizden az. Fakat mühakkak ki, musikiyi seven kadınlarımız, musikiyi seven erkeklerimizden çok daha fazla...

Beyoğlu Halkevinin Büyük müzik konseri

(Başararajı 6 ncı sayfada)

Çünkü stadyomda genç kadın dinleyiciler daha kalabalık... Hem de çoğunun, stadyomda verilen bu konser bile gece tuvaletleriyle gelişlerinden, ve daha candan bir alâkayla kulak kesilişlerinden belli ki, musikiye hürmetleri, ve sevgileri erkeklerden daha baskın...

Maamafih, erkeker içinde de, müziğe hürmette kadınlardan geri kalmıyanlar yok değil. Bir çokları stadyoma frakla, smokinle gelmişler. Fakat onların bu Avrupa konser kıyafetlerine yanlış mâna verenler de var.

Balkonda ayakta kalmış bir kadın, yanındaki erkeğe:

— Terbiyesizler... diyor. Herkes a yakta kalmış. Onlar utanmadan yad gelip oturmuşlar...

Adam soruyor:

— Kimler?

Kadın, balkonun en muteber sırasında oturan fraklı, smokinli dinleyicileri gösteriyor:

— Garsonlar!..

— Beni kim götürcek Bay Ekrem?

— Ben neyle gideceğim?

— Ben yalnız mı döneceğim?

Bu sualleri, uzun alkışlar arasında biten konserden sonra, Halkevi Başkanı Ekrem Turun etrafını saran koro kızları soruyorlar. Bay Ekrem, aileleri tarafından kendisine emanet edilmişleri anlaşılan, ve kim bilir Taksim stadyomuna ne kadar uzak semtlerde oturan küçük yaşlı kızlara birer vasita, ve birer emin yoldaş bulmak için ter döktüyor.

Hülâsa hepsinin dileğini, âdeta bacacı bir bevab itina ve alâkasıyla yerine getirmeye çabalyor.

Ben, o telâş arasında onu, hürmet ve takdirle tebrik ederken güliyorum!

— Desene üstad, diyorum, yüz ellik kişilik bir orkestrayı dağıtmak da, hemen hemen toplamak kadar zor!

Naci Sadullah

"Son Posta"nın edebî tefrikası : 37

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMI İZZET

Bunların hiç birini yapmadım, yapmadım. Akımda bir burğu vardı. Beynime bir çivi saplanmıştı: Mazlum beni sevmiyordu. Bunu biliyordum. Bildiğim için de donup kalmıştım...

Peki ama, beni sevmiyen Mazlum, ne diye benimle evlenmek istiyordu? Ne diye annesini anneme gönderip beni resmen istiyordu? Hiç beklemediğim, beklediğim, ümit etmediğim bir anda neden izdivaç teklif ediyordu?.. Bunu birdenbire yapması için beni sevmesi lazımdı... Halbuki sevmiyordu beni...

Düşündüm, bir anda düşündüm. Mazlum beni sevmeydi. Akli fikri Gönüldeydi. Gönülü düşünüyordu, onun hayatını inceliyor, onunla meşgul oluyordu. Böyleyken beni sevmesi yersizdi. Beni istemesi yersizdi. Annesini bunun için bize göndermesi, kadını da sevdirmesi yersizdi.

Acaba kendisini sevdiğimi bildiğinden bana acımış mıydı?

Ama nasıl bilecekti?.. Nasıl emin olacaktı? Mektublarımdaki imalar ona kat'i bir kanaat veremezdi.. ancak teyzemin söylemesi lazımdı. Teyzem de iç duygularımı olduğu gibi bilmiyor. Bilsydi bile sırımı ifşa etmezdi, etmemesi lazımdı, etmemişti. Şu halde Mazlum, ona karşı olan aşkımin tamamilen yabancı idi... Eğer benimle evlenmek istiyorsa, bir kaç gün daha sabredebilirdi. Her halde o beni istemeden evvel birkaç gün düşünmüş olacaktı, şimdi de düşünmek sırası benimdi, ben de düşünmeğe muhtaçtım, fikrimi yormaya ihtiyacım vardı. Bir çırpıda cevap veremedim.

Yüreğimin çarpıntısını durdurdum, helecenımı küllüdim, kıvılcımlarımı bastırdım, derin derin teyzemin yüzüne baktım ve soğukkanlılıkla, biraz da ablamın serinliğini taklid ederek:

— Ne söylüeyim teyze? dedim.

Pek şaşı. Bu suali benden hiç beklemiyordu:

— Ne söylersen söyle, bir şey söyle de... dedi.

— Cevap vermeden, bir şey söylemeden evvel düşünmem lazımdı...

Teyzem benden bu cevabı beklemiyordu. Onu kırmak da istemiyordum. Derhal ilâve ettim:

— Eğer Mazlum cidden benimle evlenmek istiyorsa her halde vereceğim cevabı da birkaç gün bekler... Kuzum bana darılma teyze...

Teyzem hayretini gizlemedi:

— Mazlum istediğin kadar bekler kızım... Fakat senin derhal cevap vermişine şaşım doğrusu... Kim bilir ne manasız bir şey için tereddüt gösteriyorsun... Neyse, düşün, taşın, bunun ehemmiyeti yok, dedi.

Dedi ama, bunu söylerken sesi titriyordu. Yerinden kalktı, yanına geldi, beni öpmiş gibi yaparak kulağıma fısıldadı:

— Mazlum çok düşündü... Sen de onu düşünüyem bahanesile bekletebilirsin... Eğer kalbinde başka bir şey yoksa bekletmenin ehemmiyeti yok demektir. O seni nasıl beklettiyse sen de onu bekletip üz... Hakkındır...

Birdenbire irkildim, üzüldüm, gene isyan ettim:

— Teyze, ben değişenlerden değilim...

Teyzem güldü:

— Memnun oldum, dedi, içim rahat

etti. Kararım verdiğin zaman bana söylersin.. Görüyorsun ya, ben oğlundan artık eminim, üstüne düşümeyorum, sıkıştırmıyorum...

Yerine oturdu ve anneme döndü:

— Eğer Sevim Mazlûmla evlenmek isterse benim için de iyi olacak, oğluma kavuşacağım...

Annemin sersemliği hâlâ geçmemişti. Sordu:

— Neden?

— Çünkü istifa edecek, İstanbulda bir iş arıyacak. Her halde ya İstanbulla veya Ankaraya yerleşecek. Bu hepimiz için iyi olacak, yalnız benim için değil.

Teyzem gittikten sonra annemle yalnız kaldık. Her zaman konuşmazdık. Derhal odalarımıza çekilirdik. Bugün annem yerinden kalkmadı, ben de kalkmadım. Annem, tek tük kelimelerle, kesik cümlelerle merakını anlatmağa çalışıyor:

— Garip şey... Hiç beklemiyordum...

— Ben de beklemiyordum anne...

— Sen neye beklemiyordum kızım...

— Bilmem.. Ya sen anne?..

— Ben de pek bilmiyorum... Mazlûm Gönülü seviyor sanırdım.

Gülüyorum:

— Amma yaptınız... Ne münasebet... Mazlûmla Gönülü bir kazana koysanız beraber kaynamazlar...

(Arkası var)

Son Postanın tefrikası: 45

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Sümatra adasının bazı kısımlarında hâlâ yamyam kabileler, insan kanı için vahşiler yaşıyordu

«Siak» vak'ası bana mevkiimizin müşkülünü isbat etmiş, gözlerimi açmış oldu. Ben o zamana kadar maceralarımı biraz alaylı telâkki ediyordum, vaziyetin ciddiyet ve vahametini inanmak istemiyordum. Halbuki İngilizlerin beni yakalıyana vaad etmiş oldukları büyük para mükâfatı benim için daimi bir tehlike teşkil ediyordu. Ben bu tehlikeyi «Siak» da lâykile görmüş, işin alaya gelir bir tarafı olmadığını anlamıştım.

İnsan «10.000» isterini cebine indirmek için pek çok yorgunluğu ve tehlikeyi göze alırdı. Binaenaleyh «Somatra» da bulunmaklığım rağmen kendimi hiçbir zaman tamamiyle emniyet altında hissetmemeliydim. İngilizler hakikaten, bu nakdi mükâfat vaadi suretile bana çok ağır bir darbe indirmişlerdi.

Bu düşünceler karşısında benim için «Tratahula» da daha fazla istirahat imkânı tasavvur edilemezdi. Sabah erkenden, saat altıda yola düzeldük ve nehir boyunca ilerlemeğe başladık. Demek oluyordu ki bütün «Somatra» adasını yaya olarak katetmekliğimiz icab ediyordu. Hülâsa adayı yürümek suretile geçerek çile çekmek bana mukaddermiş.. Kadere rızadan başka elden ne gelirdi ki?.. Yalnız Somatramın cehennemî sıcağı altında gündüzleri yürümek imkânsız bir şeydi. Biz de şu programı tabrika başladık: Sabahın saat beşinden ona kadar yol alıyor, sonra ormana çekiliyorduk.

Öğleden sonra dörtten gecenin onuna kadar gene yol alıyor sonra uyuyorduk.

Vakîâ bu çok çetin bir şeydi. Lâkin şayed ele geçmek istemiyorsak buna katlanmak icab ediyordu.

Bu çetin ve müşkül yolculukta üç şey kuvvei maneviyemi sağlam, imanımı kavi tuttu: Her akşam aldığım kinin hapları, pipom ve gözlerimin önünden bir türlü gitmeyen köpüklü ve buzdun gibi bir duble bira bardağı... İşte bu üç şey yeise düşmekliğime mani oldu, bundan eminim.

«Tratahula» yı terkettikten sonra karımıza çıkan ilk kasaba «Bankiang» oldu. Bu muntakanın komiseri «Dahler» isminde iyi kalbli, yarı Holandalı, yarı Malezyalı bir zat idi ve kendisini daima sevgi ve saygı ile yadededim. Bize şefkatle mamele etti ve zâtına mahsus ırmak kayıklarından birisini emrimize vermek suretile insanlığımı göstermiş oldu.

Ayrı ayrı, güçlü, kuvvetli altı Malezyalı kürekeci bu kayıkla bizi şellâlelerin müsaade ettiği noktaya kadar götürüp bırakacaklardı. Fazla olarak kendisi de bize refakat ediyordu.

Nihayet vahşi ormanlar arasında, medeniyetten, insandan uzak bir noktaya geldik ve orada hayretimi izah için benim bile kelime bulmaktan âciz bulunduğum bir hâdise oldu: O vahşi ve ıssız noktada bizim melez komiser bana köpüklü bir bardak bira ikram etmesin mi?.. Şaşırdım, hayretimden dondum, kaldım.

Singapurdan kaçtıktan sonra ilk defa olmak üzere dudaklarım bira köpüğüne ıslanmış oluyordu. Hey Ulu Tanrım!.. Zevkimden, heyecanımdan ellerim titriyor, gözlerim yaşıyordu. Bira, lıkr lıkr gırtlığımdan akarken ben yeniden dünyaya gelmiş gibi seviniyor, nerede bulunduğumu bilmiyordum, sevinçimden zıplıplamak için kendimi zor tutuyordum. Artık etrafımı çevreleyen tehlikeleri bile unutmuşum. Şayed dünyada bir insan azamî sevabı ne vakit kazanmıştır diye soracak olurlarsa hiç tereddüd etmeden cevap verebilirdim.

«Bankiang» in melez komiseri Bay «Dahler» kaptan «Lauterbah» a bir bardak bira ikram ettiği gün kazanmıştır, diyebilirdiniz.

Ey Bay Dahler! Hatıralarımı yazdığım şu dakikada ister gökte olunuz, ister bu fanî dünyada.. Şurasını iyi bili-

niz ki size karşı duyduğum sevgi ve saygıyı hayatımın sonuna kadar muhafaza edeceğim!..

«Bankiang» ı geçtikten sonra ırmak suları birdenbire hırçın bir şekil almıştı. Artık şellâleler şiddetli akıntılar, kaynayan sular birbirini takip ediyordu.

«Schoenberg» ile «Reinhart» bu azgin sularla seyahat etmeyi gözlerine yediremediklerinden yaya olarak ırmağın boyunu takibe karar verdiler. Benim gibi denizci olan «Jessen» ile abdiciz ise teknede kalmayı tercih ettik.

Halbuki bir kaç defalar karaya çıkmış olan arkadaşlara hak verdirecek tehlikeler geçirdik. Bir kaç cerezler de başdöndürücü girdaplar bir ceviz kabuğu gibi kayığı kapınca sahile atıverdi. Zavallı Malezyalı kürekçiler ellerinden geleni yapmakla beraber tabiatın bu müthiş kuvvetine mukavemet edemiyorlardı.

Bu vaziyet karşısında hepimiz suya atılıyor ve kayığı tekrar ırmağa dayatıyorduk.

(Arkası var)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1. — Kurumumuzun ihtiyacı olan aşağıda isimleri yazılı eşya satın alınmak üzere üç grupta ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

2. — İhale 1/10/1937 tarihine rastlayan Cuma günü her grup başında gösterilen saatlerde Yüksek Enstitü Rektörlük binasında komisyon odasında yapılacaktır.

3. — Muhammen bedel hizalarında yazılı olup muvakkat teminat % 7,5'dir.

4. — Nümuneleri görmek ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6140)

(1) grup saat 14			
Cins	Adet	Beherinin fiatı kuruş	Yekûn tutarı Lira
Yatak	200	1100	2200
Yorgan	200	585	1170
Pamuk	Kilo 300	55	165
			3535

(2) grup saat 15 de			
Cins	Adet	Beherinin fiatı kuruş	Yekûn tutarı Lira
Battaniye	100	1650	1650

(3) grup saat 16 da			
Cins	Adet	Beherinin fiatı kuruş	Yekûn tutarı Lira
Düz yemek tabağı	500	45	225
Çukur yemek tabağı	300	45	135
Su bardağı	500	30	150
Sürâhi	250	80	200
Çay bardağı ile tabak	400	35	140
Çay kaşığı	150	15	22,50
Kaşık, çatal) buçak takım)	200	1020	2040
			2912,50

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11 / Birinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

İstanbul Berberler Kursundan:

Kurumumuzun kadın ve erkek berberlikleri kısımlarının kayıd ve kabul muamelesine başlanmıştır. Alâkadarlar 1 ilkteşrin 937 akşamına kadar İstanbulda Türbede Berberler Cemiyeti merkezinde kurs memurluğuna müracaat etmelidirler. Taşrada bulunanlar tahriren müracaat suretile de kayıtlarını yaptırabilirler.

Dahiliye Vekâletinden:

- 1 — Vekâletçe alınacak 270 teneke benzin açık eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Eksiltme 1/Teşrinievvel/937 Cuma günü saat 15,30 da Vekâlet binası için toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.
- 3 — Muhammen bedel 897 lira 75 kuruştur.
- 4 — Muvakkat teminat 67 lira 34 kuruştur.
- 5 — Şartnameyi görmek ve almak isteyenler Vekâlet Levazım Bürosuna müracaat ederler. Şartname için para alınmaz.
- 6 — İstekliler 1/Birinciteşrin/937 Cuma günü muayyen saatte teminatlarını hâmlen komisyonuna müracaat etmeleri. «3384» «6188»

Sıhhat ve içtimâî Muavenet Vekâletinden:

İstanbul neharî ve Çorum leyli küçük sıhhat memurları mekteplerinin Eylül başında biteceği ilân edilmiş olan kayıd ve kabul müddetleri Birinciteşrin başına kadar uzatılmıştır. (6301)

«Son Posta»nın Hikâyeleri

Çamlığa doğru

Yazan: G. Râkîl

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

Gece mehtapsızdı. Gökyüzünü kaplıyan kara bulutların arasından, zaman zaman göz kırpan bir yıldız görünüyordu ve gene kayboluyordu.

Gece, karanlık ve serin bir geceydi. Hoşa gitmeyen bir geceydi.

Fakat, bu fena geceye rağmen Vasili Pavloviçin keyfi yerinde idi; evinin kapısı önünde durmuş, uzun boylu, geniş omuzlu bir adamın elini sıkıyordu.

Bu babacan tavırlı adam, ilk görüşte hoşuna gitmişti. Vakîâ karanlıkta yüzünü iyice seçememişti. Fakat sesi tatlı, âdeta bir kadife gibi yumuşaktı. Fazla konuşmasına lüzum kalmadan yalnız Vasili Pavloviçe kısa hitabından bile bu adamın mütevazî ve metin bir insan olduğunu anlamak mümkündü.

Vasili Pavloviç kendi kendine: — İşte bizim bu gibi adamlara ihtiyacımız var, diye düşündü. Nihayet kendime iyi bir muavin bulabildim.

Yüksek sesle de şunları söyledi: — Tebrik ederim, tebrik ederim. Hoş geldiniz, safalar getirdiniz! İsminiz ne? — İvan Sergeyeviç.

— Ne âlâ, ne âlâ. Ben İvan Sergeyeviçlere bayılırım. Turgeniefin de adı İvan Sergeyeviçti. «Avcımın hatıraları» nı okudunuz mu?

— Parça parça okudum. Fakat ben daha ziyade mensur şiiri tercih ederim. Meselâ: «Güller ne kadar güzel, ne kadar taze idi!..»

— Yahu, sizin sesiniz de güzel! Şarkı filân okur musunuz?

— Ne diyorsunuz Vasili Pavloviç, şarkı söylemek âdeta benim ihtisasım sayılır. Bilhassa halk şarkıları.

— Allah Allah. Neyse. Şimdi otomobile atıyalım! Söyle Çamlığa doğru uzanalım. Çamlık buradan on sekiz kilometre kadar bir uzaklıktadır. Bizim orada bir istirahat evimiz var. Oranın suyu, havası çok iyidir. Sonra gölünde balık ta avlanabilir. Orada bir gececik kalır, etrafıca konuşuruz; olmaz mı? Ben bir kaç gün sonra senelik iznime gideceğim. Bu scene niyetim Tsaltubda kalmaktadır. Anlattıklarına göre oranın suyu saçsız başlara iyi gelirmiş.. Fakat gitmeden evvel sizinle her mesele üzerinde mutabık kalmalıyız. Bu akşamki konuşmamızdan sonra siz hemen işe başlayabilmelisiniz.

— Çok teşekkür ederim.

— Şu halde mükemmel. Hemen gidelim. Bu gece hem güzel, hem karanlık: «Gece karanlık, ben korkuyorum, beni geçirsene Mapüsyâ!»

Sevgili okuyucularım; hikâyeme devam edebilmem için bu akşamki karşılaşmanın bazı teferrüatı üzerinde durmak mecburiyetindeyim: Vasili Pavloviç bu havalinin en yüksek mülki ve idari âmiridir. Fakat adamcağuzun derdi büyüktür. Çünkü işlerinde yapayalnızdır. Yani bir muavin falan yoktur. Kendisine bir yardımcı, bir muavin gönderilmesi için merkeze bir çok defalar müracaat etmiştir.

Nihayet üç gün evvel merkezden aldığı bir telgrafta kendisine Sviridof isminde bir muavin gönderildiği bildiriliyordu. Yarım saat evvel de Sviridof otelden kendisine telefon etmiş, şimdi muvasalat ettiğini, hemen kendisine konuşup işe başlamaya istediğini söylemişti.

Vasili Pavloviç, bir tevazu eseri olmak üzere muavinini, evinin kapısı önünde karşılamış, onu hemen otomobile almıştı. Esasen yarın istirahat günü idi. Bundan istifade ederek hem Çamlıktaki sayfiyeye kadar gitmeğe, hem de muavinile iş hakkında mufassalan ve rahatça konuşmağa karar verdi.

Daha yolda giderlerken Vasili Pavloviç, muavinine, buldukları muntakadan fevkalâdeliğinden, sanayi vaziyetinden, kadrosundan bahsetmeğe başladı:

— Bana bakın İvan Sergeyeviç, dedi, siz şöyle böyle bir buçuk ay kadar benimsiz çalışmağa mecbur olacaksınız!.. Bu itibarla her şeyi öğrenmeniz icap eder. Muntakamızın, bir çok bakımlardan, büyük hususiyetleri vardır. Zaman da malûm. Bunun için her şeyden önce büyük bir uyanıklık, büyük bir dikkat göstermeniz lâzım. Bilhassa gazete muhabirlerine çok dikkat ediniz!

— Doğrusunu isterseniz şu gazeteci-

lerden, gazete muhabirlerinden bana da usanç gelmiştir.

— Tamamen haklısınız!.. Onlar için heyecanında.. Fakat sonra da pirincin taşını ayıklamak bize kalıyor.. Meselâ şu veya bu sebepten ötürü gizli kalması lâzım gelen bir rakam nasılsa bu açık gözlerden birinin kulağına gitti mi yandırmız gündür. İyice hatırmızda olsun: 7/3 numaralı fabrika yeni bir motör siparişi aldı. İstihsalâtını da yüzde otuz üç nisbetine arttırıyor. Dikkat ediniz, İvan Sergeyeviç, bu rakamı kimsenin bilmemesi lâzımdır.

— Malûm. Sonra, esasen benim rakamlarla başım hiç hoş değildir. Konuşmalarında mümkün mertebeye rakam kullanmamağa çalışırım..

— Çok iyi hareket ediyorsunuz!.. Sonra, gene muntakamız dahilinde mahrem bazı şeyler imal edecek olan bir fabrika nın kurulmakta olduğunu da kimseye söylememelisiniz!..

— Başüstüne. Esasen ben bu gibi mevzulara temas etmek niyetinde de değilim. Benim seçtiğim mevzular, daha ziyade sosyal yaşayışımız alâkadar eden meselelerdir.

— Çok güzel. İşimizde dikkat edeceğimiz en mühim nokta, uyanıklıktır. Benim bu işte ağzım yandığı için sizin de..

— Benim de ağzımın yanmasını mı istiyorsunuz?

— Ha ha ha!.. Güzel bir espri doğrusu. Görüyorum ki sizde mizah kabiliyeti var.

— Muhakkak. Çünkü mizah ta benim ihtisasım dahiline girer.

— Bu da güzel. Fakat şakayı bir tarafa bırakalım da ciddi meseleler üzerinde konuşalım.

Otomobil, düzgün şose üzerinde uçu-yordu. Yolun her iki tarafına sıralanmış olan çam ağaçları siyah birer hayalet gibi kayıp gidiyorlardı.

Yolcular konuşmalarına devam ettiler:

— Şimdi de dikkatinizi bazı memurlarımızın üzerine çekmek istiyorum Bilhassa sicil müdürüne çok dikkat etmenizi tavsiye ederim. Benim bu adama hiç itimadım yok. Fakat gel gelelim onun hakkında da elimde hiç bir delil mevcut değil. Buna rağmen şüphe etmekten de kendimi alamıyorum. Bundan maada ekonomi şubesi müdürüne karşı da müteyakkız olunuz!.. Bu adam dedikoducunun biridir. Sonra Krofta da pek açılmayınız!.. Çünkü dairemize geleli çok olmadı. Henüz ne mal olduğunu bilmiyoruz.

— Malûm, Vasili Pavloviç.

— Bir kelime daha. Size bunu tekrar etmek mecburiyetini duyduğum için affınızı rica ederim. Fakat her şeyden önce: Teyakkuz, teyakkuz, gene teyakkuz tavsiye ederim. Biz burada iki kişiyiz.. Bu konuşmamızı bir üçüncü insanın bilmemesi lâzımdır!..

Bu sırada, birdenbire karanlığın içinde keskin ve müstezhi bir kahkaha yükseldi. Bu gülen, ne Vasili Pavloviç, ne de İvan Sergeyeviçti. Demek ki kahkaha bir üçüncü şahıstan geliyordu.

Gülen, otomobilin şoförü Petya Kir yefti.

Şoför, otunun sür'atini azaltarak müstezhi bir gülüşle söze başladı:

— Vasili Pavloviç, dedi, beni insan yerine saymıyor musunuz?.. Bu fuzulî müdafaamı mazur görününüz!.. Fakat ben kendim hesabıma, insanlık hislerimin tahkir edilmiş olduğu kanaatindeyim. Siz beni «bir insan» yerine koymuyarak burada benim bilmemem icap eden öyle şeylerden bahsettiniz ki!..

— Aferin Petya. Sen tamamen haklısın!.. Fakat benim sana itimadım var. Seni eskidenberi tanıyorum. Sonra benim konuşmamızı duymadığımı zannetmiştim.. Tabii teyakkuz, teyakkuz, gene teyakkuz!.. Bu, değişmeyen bir prensiptir. Ne karanlık bir gece.. İşte karşıdan bir takım ışıklar göründü!.. Bunlar «Çamlık»tır. Hava da serince galiba!..

Bütün âlâmetler, Vasili Pavloviçteki ruhi hâletin yavaş yavaş bozulmakta olduğunu gösteriyordu. Misafir de bunu farketti. Mükâlemeyi bir başka mevzu intikal ettirmek lüzumunu duydu:

(Devamı 11 inci sayfada)

Son Posta'nın siyasi tefrikası : 31

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Türkiye, Almanya tarafından harbe girmeğe mecbur olunca Ermenilerin Şark vilâyetlerimize doğru Rus istilâsını hazırlamak için bütün tertibatı aldıkları görüldü. Bütün Ermeniler Rus ordusuna iltihak edecekler, rehberlik yapacaklardı

Nihayet, zaten Balkan muharebesinden çok zayıf olarak çıkan Türkiye, dahili meselelerine yapılan bu müdahalelerden kurtulamadı. Yedi ay devam eden müzakereleri müteakib büyük devletlerin ıslahat projesini kabule mecbur oldu. Koşulan şartların içinde en ağır olanı, devletler tarafından tayin edilecek iki umumî müfettişî şarkî Anadolu idaresinin başına geçirmektir.

Bu suretle, Türkiye'nin samimi bir hisle kendiliğinden yapmak istediği ıslahat, beynelmül bir mecburiyet şeklinde zorla kabul ettirilerek istiklâline karşı yeni darbeler verildi.

İlk nazarda Ermenilerin millî gayelerine hizmet edecek gibi görünen ıslahat, hakikati halde Rusyanın şark vilâyetlerine karşı beslediği emellerinin tatminine yarıyacaktı. İtilâf devletleri ni teşkil eden Fransa, İngiltere ve Rusya, birbirlerine sımsıkı bağlandıktan sonra şark vilâyetlerimiz hakkında aralarında böyle bir karar almış bulunuyorlardı. Maksud Ermenilerin millî emellerine hizmet değil, şarkî Anadolu'yı Rusyaya vermektir.

Büyük devletler tarafından şarkî Anadolu'da tatbiki tasavvur edilen mekanizma işletilmek üzere iken büyük harp patlak verdi. Türkiye'ye karşı hazırlanan suikast bu suretle akım kaldı. Fakat Babâlinin sabır ve tahammülüne karşı artık son darbe indirilmiş bulunuyordu. Ermenilerle barışmak için ne kadar çare varsa hepsine başvurulmuştu. Türkiye, bu vaziyet karşısında Ermenileri hariçle münasebeti olan ve bu münasebeti devlet aleyhine kullanmağa bütün kuvvete çalışan dahili düşmanlardan saymaktan başka bir şey yapamazdı. Bu düşmanlığın devlet için büyük bir tehlike olduğunu da müdrikti. O tehlikeli unsura karşı müsamaha göstermekte devam etmek, vatanı karşı ihanet demek olurdu.

Avrupa devletleri ikiye ayrılarak birbirlerine girdikleri zaman Ermenilerin vaziyeti bu idi. Umumî harp başlayınca Ermeni komiteleri de faaliyetlerini artırdılar. Ümidlerinin hakikat olması için bundan daha iyi bir fırsat bulamayacaklarını zannettiler. Türkiye seferberlik ilân edince Ermenilerin yarısı davete icabet etmedi. Bir kısmı hududu geçerek Rusyaya kaçtı, bir kısmı da çete halinde hareket etmeye şuraya buraya gizlendi. Davete icabet edenlerin ise devletten silâh aldıktan sonra kaçmak maksadını takib ettikleri sonradan anlaşıldı.

Bu vaziyet karşısında Harbiye Nezareti Ermeni askerlerin silâhlarını alarak onları amele taburlarında çalıştırmağa mecbur oldu. Şüphesiz Ermeniler bu taburlarda askerliklerini yaparlarken çok sıkıntı çektiler. Fakat kabahat kendilerinde idi.

Türkiye, Almanya tarafından harbe girmeğe mecbur olunca Ermenilerin şark vilâyetlerimize doğru Rus istilâsını hazırlamak için bütün tertibatı almış oldukları görüldü. Bütün Ermeniler Rus ordusuna iltihak edecekler, rehberlik yapacaklar, ordumuzun geri mevzilerini işgal ederek ric'at hattını keceklerdi. Onların bu hareketlerine dair elde edilen vesikalar o kadar çoktur ki bu hususta fazla tafsi'at vermeğe lüzum yoktur.

Buna rağmen, Türk - Rus muhase-matı başlar başlamaz harbiye nazırı Enver paşa Ermeni patriğini yanına çağırarak Ermeniler tarafından Türk devletine karşı gösterilecek her hangi bir düşmanlığın en fena neticeler doğuracağı hakkında onun dikkat nazarını celbettir ve üç büyük devlete karşı memleketi müdafaaya mecbur olan ordunun âşâyış temin edemeyeceğini, kâfi derecede asker olsa dahi sevkıyat yapmak için yolların müsaid olmadığını ona söyledi.

— Ermeniler düşmanlık ederlerse o havalide kendilerinden dört buçuk de-

fa daha fazla olan Türklerin elinden kurtulamazlar! dedi.

Meb'usan Meclisi Reisi Halil Bey de aynı şeyi Ermeni murahhaslarına hatırlatmaktan geri kalmadı. Fakat, itilâf devletlerinin az zamanda Türkiye'ye ezeceklerine emin olan Ermeniler yukarıda bahsettiğimiz surette düşmanlık yapmaktan vazgeçemediler.

Bunun üzerine Türk hükümeti vakit kaybetmeden lâzım gelen mukabil tedbirleri almağa mecbur oldu. Hiç tereddüd etmeden Ermeni komitelerini dağıttı. Reislerini tevkif etti. Ermenilere ait umumî ve hususî binalarda yapılan araştırmalar neticesinde elde edilen vesikalarla Ermenilerin besledikleri emelleri ve tasavvur ettikleri hainane maksadları meydana çıkardı. Mes'uller lâyük oldukları cezalara çarpıldılar. Ermenilere karşı bazı ihtiyatî tedbirler alındı. Ermenilerin harb mıntakası olan hudud vilâyetlerinden başka yerlere nakilleri icab etti.

Türkiye, mevcudiyetini muhafaza etmek için her şeyi göze aldırmağa mecburdu. Umumî harbe karşı karşıya gelen devletlerin bir kısmı elbette bu emsalsiz musaraadan galib çıkacaktır

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Pazartesi

(*)

Soğuk Algınlıklarına dair

Soğukalgınlığında muhakkak ki bir çok defa ihmal ve lâkaydimizin büyük alâkası vardır. Meselâ 18-20 derece hararete bulunan sıcak bir odaya, veya ders-haneyeye, yahut ta kiraathaneyeye girince yalnız eldivenlerimiz veya şapkamızı atmakla iktifa ediyoruz ve bir müddet sonra sıfır ve yahut beş derecelik bir hararete olan sokağa kendimizi atıyoruz. Halbuki arkamızdaki elbise sıcak mahallin şiddetli hararetine alıştı. Soğukta bizi ısıtamaz. Behemehal üşürüz. İşte muvazene böyle bozulmuş oluyor. Bunun için öyle yerlere girilince arkadan paltoyu, pardesoyu atmalı, dışarı çıkarken giyinmeli ki muvazene bozulmasın, üşüyelim, fakat tebeddülün tesiri olmasın... Hattâ evlerde bile sıcak odalarda palto ve ceketsiz oturulup salona mutfağa gidileceği zaman nisbeten daha soğuk olduklarından giyinmek lâzımdır. Çocuklar ve ihtiyarlar bu hususa daha ziyade dikkat etmelidirler. Çünkü hava ve hararet değişmelerinin bunlara tesiri seri ve müthiştir. Mümkün merite rüzgâra karşı bulunmamağa, ıslak ve nemli elbise giymemeğe dikkat etmelidir. Odaların da hararetinin dalma sabit bir derecede tutulması dahi gayet mühimdir. Bazı izdihamlı yerlerin harareti ekseriya yirmi dereceyi geçmektedir. Halbuki böyle bir iki saat değil, hattâ daimi oturulacak odaların bile bu kadar ısıtılması doğru değildir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi lımdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Şeref). Alemdarda: (Esat). Beyazıtta: (Asador). Samatyada: (Rıdvan). Eminönünde: (Hüseyin Hüsnü). Eyüp'te: (Hikmet Atlamaz). Fenerde: (Vitali). Şehremininde: (Hamdi). Şeh-zadebaşında: (Hamdi). Karagümrükte: (Fuat). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Bakırköyde: (İsteyan).
Beyoğlu cihetindekiler:
Tünelbaşında: (Matkoviç). Yüksekkel - dirimda: (Vingopulo). Galatada: (Merkez). Taksimde: (Kemal-Rebul). Şişlide: (Pertev). Beşiktaşta: (Süleyman Recep). Sarıyerde: (Osman).
Adalar ve Anadolu cihetindekiler:
Üsküdar'da: (Ahmediye). Kadıköyünde: (Moda). (Merkez). Büyükdada: (Halk). Heybeliada'da: (Halk).

SON POSTA
NİN
TARİHİ
TEFRİKASI
— 104 —
Yazan:
M. Rasim Özgen

Zâloğlu Rüstem

Zâloğlu Rüstem üvey kardeşi Şugadın iğfalile hareket etti ve İranlı vezirin kazdırdığı kuyulara düşerek öldü

Rüstem, o sıralarda, derebeyliğinin diğer bir eyaleti olan Sicistanda bulunuyordu. İhtiyar Zâlin son günlerinde yanında bulunmuş.. babasının ölüsünü büyük bir merasimle büyük babası Samın mezarının yanına göndermişti. Büyük bir teessür içinde idi. İşte o, bugünlerde İsfendiyyarın Zabulistan üzerine yürümek üzere bulunduğunu haber aldı.

Rüstem.. Sicistandan aldığı kuvvetlerle Nimruza hareket etti. Getirdiği kuvvetleri Zabulistandan topladığı kuvvetlerle birleştirdi. Birinin başında kendisi, diğerinin başında Siyaveş olduğu halde iki koldan derebeyliğinin hududuna doğru yürüdü.

Rüstemin kuvvetleriyle İsfendiyyarın ordusu hudud civarında karşılaştı. İlk çarpışmada şehzade Siyaveş çok büyük bir cesaretle düşman safları arasında atıldığı, zırhı birkaç yerinden delindiği için aldığı yaraların tesirile öldü. İsfendiyyarın ordusu Rüstemin kahramane savletleri önünde bozuldu; perişan oldu.

İsfendiyyar.. ordusunun bozulması üzerine, yanında bulunan birkaç yüz kişi ile bir kayalığa sığındı. Ok muharebesine devam etti; fakat neticede Rüstemin attığı çatal bir okla iki gözünden vurularak maktul düştü.

Rüstem.. bu galibiyeti üzerine, isteseydi, ileriye doğru yürür.. Esfahana girebilirdi. Keykâvsı tahtından indirebilirdi. Siyaveş sağ kalsaydı, Keykâvstan gördüğü muamele üzerine bunu da yapacaktı. Siyaveşin ölümü, Keykâvsı karşı beslediği kinin tezahürüne mani oldu.

Rüstemin, Siyaveşle İsfendiyyarın ölümünden sonra yapmak istediği şey.. Kuruşu (Keyhüsrevi) Midyadan getirtmek.. onu, büyük babası Keykâvsın yerine geçirmekti. Kuruş, o zamanlarda Midyada, Efrasyabın yanında bulunuyordu ve otuz yaşında idi.

Rüstem.. harb meydanından idare merkezi bulunan Nimruza döndüğü zaman, son harbe büyük kahramanlıklar göstermiş olan ve artık olgun bir yaşta bulunan Givi çağırıldı. Ona, Midyaya gitmesini, orada Kuruşu görmesini.. artık çok ihtiyarlanmış ve ölümü yakınlaşmış olan büyük babasının mirascısız tahtına geçmek üzere gelmesini.. halkın, onun gelişini büyük bir sevgi ile karşılayacağını söyledi.

Giv.. aldığı talimatla Midyanın payitahtı bulunan Ekbatana (bugünkü Hermedan) hareket etti. Rüstem de, Kuruşun İrana gelişine kadar, halkı onun lehinde toplamak için, her tarafa propagandacılar gönderdi.

— 11 —

ZÂLOĞLU RÜSTEMİN SON GÜNLERİ

İsfendiyyarla Siyaveşin ölümleri ihtiyar hükümdar Keykâvsı gözdelelerini sevindiriyse de, onun, gönderilen orduyu bozması, büyük bir muzafferiyet kazanması ve bir gün, intikam almak için Esfahana yürümesi ihtimali hepsinde endişe uyandırdı.

Aradan aylar geçip de Rüstemin Kuruş lehinde propaganda yaptığını ve onu İran tahtına geçirmeye çalıştığını haber aldıkları zaman korkularından ne yapacaklarını şaşırıldılar.

Rüstemin bir üvey kardeşi vardı. İsmi Şugad idi. Bu adam, Zâlin bir cariyesinden doğmuş oğlu idi. Siciyesizliği dolayısıyla babasının tevecchühünden mahrum kaldığı için serseri bir hayat sürüyordu. Ara sıra Nimruza gidiyor.. Rüstemden para koparıyor.. gene serseri hayatına dönüyordu. Şugad.. hükümdarla gözdelelerinin o telâş günlerinde payitahta bulunuyordu. Kuruş vezirlerden biri onu görünce, hatırına, Rüsteme karşı kurabileceği yeni bir plân geldi.

Vezir.. Şugadı, mühim bir menfaat temin edeceğini.. onu, saray erkânı arasına sokacağını vaad ederek kandırdı.

Vezir.. ilk evvel, kimseye sezdirmeden, Zabulistan hududu yakınlarına memurlar gönderdi. Orada kuyular kazdırdı. Bu kuyuların diplerine uçları keskin demirler dizirdi. Üstlerine, basılınca derhal çökecek surette ağaç dalları, bu dalların üzerine de toprakla karışık ot koydurdu.

Vezir.. kuyuların hazırlandığını haber alınca yanına Şugadla beraber bin süvari aldı. Kuyuların önüne gitti. Orada çadır kurdu. Şugada da:

— Haydi! Şimdi Nimruza git! Rüsteme, Zabulistana doğru bir ordunun

yürümekte olduğunu söyle.. onu iyice tahrik ettikten sonra tophıyacağı kuvvetle beraber kuyuların üzerine getir. Onun âdetidir: Her zaman askerinin önünde yürür ve en evvel kendisi ileri atılır. Bu defa da öyle yapacaktır. Kuyulara düşünce de zırhları parçalanacak.. her tarafına keskin demirler batacak.. istediğimiz olacaktır.

Dedi.

Şugad, üvey kardeşi Rüstemi her zaman kiskanen sefil ruhlu bir adam olduğu, menfaatinden başka bir şey düşünmediği için vezirin vaadlerinin tesiri altında harekete geçti. Üç günde Nimruza gitti.

(Arkası var)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Şartnamesi mucibince bir adet buhar kazanı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- II — Muhammen bedeli 19500 lira ve muvakkat teminatı 1462,5 liradır.
- III — Eksiltme 11/X/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün yukarıda adı geçen şubeden alınabilir.
- V — Münakasaya «Sulzer, Skoda, Grimma, Vercinigte, Kesselverke, Kruppe, Kdenschel, Steimmüller, Erste Brünner, M. A. N. Wolff, Stranch, Und Schmidt ve Stork» gibi yalnız birinci sınıf fabrikalar iştirak edebilirler. Bu fabrikalardan maada firmalar münakasaya iştirak etmek istedikleri takdirde buldukları şehir sanayi ve ticaret odalarından birinci sınıf fabrika olduklarına dair Türk konsolosluğunca musaddak bir tasdikname ibraz ve itasile mükellehtirler. Bu yolda tasdikname ibraz edemiyen «İsmi yukarıda yazılı olmayan» firmalar münakasaya iştirak ettirilemez.
- VI — Teklif veren firmalar, münakasa tarihinden bir hafta evvel fiatsız tekliflerle plânlarını ve sair bilûmum lüzumlu evrakın Galatada İnhisarlar Umum Müdürlüğü müskirat Fabrikalar şubesine tevdi edeceklerdir. Şube teklifleri tetkik edecek ve bunları şartnameye ve matlûba uygun bulduğu takdirde münakasadan bir gün evvel «Münakasaya iştirak vesikası» verecektir. Bu vesikayı haiz olmayanlar münakasaya iştirak edemezler.
- VII — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik ve eksiltmeye iştirak vesikası ile % 7,5 teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. «533»

- I — Şartnamesi mucibince bir adet çift devirli otomatik tabı makinesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- II — Muhammen bedeli 6000 lira ve muvakkat teminat 450 liradır.
- III — Eksiltme 25/X/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak yukarıda adı geçen komisyondan alınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin, fiatsız teklif mektublarını ve kataloğlarını eksiltme gününden en az bir hafta evveline kadar İnhisarlar Tütün Fabrikalar Şubesi Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.
- VI — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik ve % 7,5 teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. «591»

- I — Şartnamesi mucibince satın alınacak kurulu dekovil ray ve vagonları kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- II — Eksiltmeye 26/X/937 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — Muhammen bedeli 7250 lira ve muvakkat teminatı 544 liradır.
- IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Münakasaya iştirak etmek isteyen firmalar eksiltme tarihinden 10 gün evvel fiatsız ve mufassal tekliflerini türkçe ve fransızca tercemelerile İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar Şubesine vermeleri ve teklifleri muvafık görüldüğü takdirde münakasaya iştirak edebilmek için mezkûr şubeden vesika almaları lâzımdır.
- VI — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik, eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parasını ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. «B.» «597»

- I — Cibali fabrikası memur ve amele lokantasile Şemsipaşa bakım ve işleme evi ahçılıkları eksiltmeye konulmuştur.
- II — Eksiltme 5/X/1937 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6302)

T. H. K. Satınalma Komisyonundan:

938 yılbaşı piyango biletleri için 150000 el plânı ve 10000 afiş bastırılacak ve 20/9/937 Pazartesi saat 15 de açık eksiltme ile münakasası yapılacaktır. İstekli olanlar Piyango Direktörlüğü muhasebesinde şartnamesini görebilirler. «623»

Tarih konresinin ilk celsesi

Atatürk trenden inerken. Sabiha Gökçen tazimlerini arz ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rum Genel Sekreteri Muzaffer Göker de Kurumun diğer ilmi faaliyetleri hakkındaki raporunu okuyacaktır. Bundan sonra kongre faaliyete geçecektir.

Saat 17 de de, kongre namına, merasimle Cumhuriyet âbidesine çelenk konacaktır.

Kongreye 25 den fazla ecnebi profesör iştirak etmektedir.

Ecnebi profesörlerinin son kabileleri de dün sabahki ekspres ve konvansyonelle gelmişlerdir. Dün gelenler, Prf. Çaylt, Prof. Mayers, Prof. Delaport, Prof. Hancar, Prof. Mengin, Prof. Brandenştayn, Prof. Koppers, Prof. Moravçik ve Kont Zigi'dir.

Misafirler doğru Tokatlıyan oteline inmişler, bir müddet istirahat etmişlerdir.

Ertuğrul yatında ziyafet

Yabancı âlimler şerefine Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı Bayan Afet tarafından saat 15 de Ertuğrul yatında bir çay ziyafeti verilmiştir.

Yat, Dolmabahçe önünden kalkarak Floryaya kadar gitmiş, orada denizevi gezilmiş ve oradan kalkılarak Yeniköy önlerine kadar dolaşıldıktan sonra dönülmüştür.

Bu çay ziyafetinde, kongreye iştirak edecek yabancı âlimler, Dil ve Tarih Kurumu üyeleriyle yakından tanışmak ve konuşmak imkânını da bulmuşlardır.

Tarih Kurumunun tebliği

İstanbul, 19 (A.A.) — «Türk Tarih Kurumundan»:

Akdenizde kontrol

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Akdenizin kontrolüne aid dün muhtelif menbalardan aldığımız telgraflar şunlardır:

Paris, 19 (Hususi) — Akdeniz anlaşmasının tatbikine yarın filen başlanacaktır. Toulon'dan bildirildiğine göre, Akdeniz filosuna mensub birçok gemiler denize açılma emri almışlardır.

Tevfik Rüştü Aras - Delbos mülakatı

Cenevre, 19 (Hususi) — Akdenizde kontrol meselesi etrafında temaslar devam etmektedir. Fransa Hariciye Nazırı M. Delbos ile Türkiye Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras arasında vuku bulan bir mülakatta Yakınşark ve Akdenizde kontrol meseleleri görüşülmüştür.

Bir Holanda vapuru batırıldığı doğru değil

İzmir, 19 (Telefonla) — İzmirden hareket eden bir Holanda vapurunun Akdenizde meçhul bir denizaltı gemisi tarafından batırıldığı haberi doğru değildir.

İngiliz, Fransız muhripleri hazır

Oran, 19 (A.A.) — Nyon anlaşmasının tatbiki işiyle alakadar olarak, dün öğleden sonra Oran'a altı Fransız torpido muhribi, Elkebir limanına da beş torpido torpido muhribi gelmiştir.

İspanyol nasyonalistleri iki gemi zaptettiler

Salamanka, 19 (A.A.) — Canarias kruvazörünün, dün gece kendilerine refakat eden üç harb gemisini kaçmağa mecbur ettikten sonra Minorka adasından dönmekte olan Sister ve Jaimil adlı iki ticaret gemisini zaptederek âsilerin elinde bulunan Listenerce limanına götürdüğü

ATATÜRK

(Baştarafı 1 nci sayfa)

Vekillerle diğer zevat inmişlerdir.

Halk, büyük tezahüratla «Yaşa Atatürk!» sesleri arasında Ulu Önderi selâmlamışlardır.

Atatürk, Başvekil ve Dahiliye Vekili de refakatlerinde oldukları halde, Haydarpaşadan motöre binerek doğru Dolmabahçe sarayını şerefliendirilmişlerdir.

Yeni bir İtalyan muhribi

Livourne, 19 (A.A.) — Bugün Aviera torpido muhribi denize indirilmiştir.

Her sabah daha genç!

Yeni bir reçete, Uyurken, size

Gençlik ve güzellik getirir.

Daha taze, daha açık, daha genç ve buruşuklukları kaybolmuş bir cild görmek âdetâ bir mucizedir diyecekler. Filhalka asrı fennin yeni bir zaferidir. Viyanadan bildirilen bu şayanı hayret keşif, «Biocel» tabir edilen ve cildi ihya eden bir unsurdur. Bunu Viyana Üniversitesi Profesörü Doktor Stejskal, kemal itina ile seçilmiş genç hayvanlarda gizlenmiş cild hücrelerinden istihale muvaffak olmuştur. Bundan sonra cildiniz Biocel ile besleyebilirsiniz. Bu Biocel cevheri yalnız (Penbe rengindeki) Tokalon kreminde mevcut olduğundan her akşam yatmadan evvel kullandığımızda siz uyurken cildiniz besler ve gençleştirir. Her kullanan kadına on yaş daha genç görünmesini temin eder. Gündüz için beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları eritir. Açık mesameleri kapatır ve cildi beyazlatır yumuşatır.

Dr. A. K. KUTIEL

Karaköy Topçular cad. 37

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	150
YUNANISTAN	2310	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

insanlık gizli bir haydutluk karşısında

(Baştarafı 1 nci sayfa)

Belki yüz sene oluyor, bütün bir insanlığın malı sayılan açık denizler böyle bir haydutluğa alan olmamıştı.

Meğer geçmiş asırların yüzünü kızartacak kadar her görümden düşen yirminci asır; bir de bu skandalı yaşayacakmış! Ne yazık!

★

Gün geçmiyor ki Akdeniz açıklarında, hattâ Akdenizin kıyılarını islatığı şu veya bu devletin kara sularında:

Rus, İngiliz, Romen, Fransız, İspanyol bandıralı ticaret gemileri torpillenmesin, yahut baştan kara etmesin.

★

Yarın sıra kime gelecek? Orası belli değil.

Fakat aynı hal neden Mısırın, Türkiye'nin, Yunanın, Sırbın, Bulgarın, Arnavudun başına gelmesin?!

Bu kadar da değil, Yarın aynı hal, Akdenizde Amerikanın Holandalının, hattâ Çinlinin ve Japonun başına gelmesin?

Ve gene neden gittikçe şımaran haydutluk çapuluğunu yarın Atlas denizlerine kadar yaymasın?

Şu halde bütün insanlık, emniyetini tehlikeye düşüren bir tecavüz karşısındadır.

★

(Devletler arası hak) [1] bakımından, devlet savaşçı olmadıkça, hattâ savaşlarda (yansız) [2] kaldıkça karasuları tıpkı karaları gibi her türlü tecavüzdten masumdur.

Açık denizlere gelince, bunlar kimşenin malı değildir. (Devletler arası hak) bakımından bütün uluslar açık denizlere ortaklar.

En küçüğünden, en büyüğüne kadar bütün ulusların açık denizlerden faydalanmak hakkı birdir.

Birbirinden ne fazla, ne de eksik. (Hügo Grocyif) in (Selden) e karşı yaptığı yüksek tahvil müdafaalarıyla bütün bunlar (devletler arası hak) ca mütearife halini almış prensiplerdir.

★

Şu halde son tecavüzleri nasıl ifade edeceğiz?

Ortada savaşçılar yok ki açık denizlerde savaş oluyor diyelim.

Ve gene savaşçılara karşı yansızlığı bozmuş yansız bir devlet yok ki savaş kanunları mucibince cezaya çarpıldı denilsin.

★

Şu halde ne oluyor?

Hemen bütün gazeteler korsanlık tan dem vuruyorlar.

Bence ortada korsanlık ta bahse mevzu değildir.

Korsanlık (devletler arası hak) bakımından meşruiyet ifade edebilir.

[1] Hukuku düvel mukabili.

[2] Bitaraf mukabili.

Savaşlarda bazı devletler bunu meşru olarak kullanabilirler.

Bence bugün bahse mevzu olan haydutluktur ki bu ne savaş, ne de barış zamanlarında (devletler arası hak) kabul olunamaz.

Her iki halde dahi dağlardaki hırsu çeteleri gibi cezalandırılır.

Dağ hırsızları, son nefeslerini devletin ceza usulüne göre ya darağaçta, ya satır altında, yahut elektrikli sandalyesinde verirler.

Deniz haydutları da, gözlerini kendilerini takip eden gemilerin grandis reklerinde kapasalar yeridir.

Esasen bu gibilere (devletler arası hak) istilahınca (haydut) tabiri kullanılmaktadır.

★

Denebilir ki müteceviz gemiler savaş filolarına mensup parçalardır. Hattâ içindekiler askerdir. Ve mensup oldukları devletlerin emrile hareket ediyorlar.

Deniz haydutları ise sivildirler. Kendi bahtlarına işe girişmişlerdir.

Olabilir!

Olabilir değil, bu bir hakikattir!!

Bununla beraber, arada bir fark yoktur.

Mutlaka fark aramak lâzımsa, birincilerden ikincilerden daha ağır bir durumda bulunmuş olmalarıdır.

Niçin?

Çünkü bir devlet diğer bir devlete savaş açmadıkça tecavüzde bulunamaz. Bulunursa (devletler arası hak) görümden suçludur.

Devlet haydutluğu benimsemiş demektir. Yani devlet haydutluğunun yerini aldı demektir.

Son Akdeniz hâdiseleri böyle de değildir. Kim olduğu belli olmayan bir veya iki devletin savaş gemileri gizli denizlere bütün devletlerin haklarına, bütün hak prensiplerini bir yana koyarak tecavüz ediyorlar.

Gizli bir haydutluk bahse mevzu değildir.

Demek ki insanlık, Bir savaş değil, Bir korsanlık değil...

Sadece gizli bir devlet haydutluğu karşısındadır.

★

İşte bu bakımdan, Nyon konferansının son kararlarını saygı ile karşılamak lâzımdır.

Türk Cumhuriyetinin buna iştirak etmesi, dış siyasa tarihimize görümden arsulusal bir şereftir.

Her gün yüzüne indirilen şamarların acularıyla kıvrılan yirminci asır belki böylelikle biraz sükün bulacaktır.

Herhalde, dünyanın bahtı çıldırması elinde kalmıyacaktır.

Bakalım (Katalina) lar ne zamana kadar ulusların sabrile oynayabileceklerdir?!

18/9/937 Büyükdada: Mahmut Esad Bozkurt

Çamlığa doğru

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

Vasili Pavloviç, dedi, buradan ayrılmadan önce benim bir konserimde bulunmanızı çok isterdim.

Ne dediniz?. Hangi konserde.

Benim vereceğim mütenevvi programlı konserde.. Konserim iki kısımdan inerekcek olacak: Birinci kısım, muhtelif edebî parçaların okunmasından, ikinci kısım da, günün meseleleri üzerine düzülmüş muhtelif şarkıların söylenmesinden ibarettir.

Ha ha ha! Sizde hakikaten mizaha karşı büyük bir istidat var. Hele afişlerde: «** vilâyeti idare âmir muavini Sviridofun edebî konseri» cümlesini okuyanlar büyük bir sürprizle karşılaşmış olacaktırlar.

Ne demek istediğinizi anlıyamadım Vasili Pavloviç! Fakat mazur görünüz, çünkü ben evvelâ: Muavin falan değilim! Saniyen: Soyadım da Sviridof değildir.

Nası? Ne dediniz?. Anlamıyorum.. Her halde gene lâfife ediyorsunuz!

Hayır, lâfife falan değil. Namusumla temin ederim ki lâfife falan değil. Hem ne münasebet!.. Müsaadenizle kendimi tanıttım: Hikâyeci ve şarkıcı cenublu İvan. Yaz münasebetile bir kaç temsil vermek üzere şehrinize geldim. Bana gösterdiğiniz kıymetli..

Peki, ya Sviridof nerede? O bana telden telefon etti..

durdurdu.

Hakkımsız Vasili Pavloviç! Hakkı katen otelden Sviridof isminde birisi benim yanımda size telefon ediyordu. Galiba o büfede biraz eğlendi. O sırada ben de size gelmek üzere otelden çıkıyordum.

Maksadım, burada vereceğim temsille rin mahallî şeraite uyabilmesinin için sizden fikir almaktı.. Rahatça konuşabilmek için evinize gelmeği tercih ettim.. size evinizin önünde rastladım. Size hitap eder etmez siz, büyük bir nezaket göstererek beni otomobilinize almak lütüfünde bulundunuz!

Peki, ne cesaretle benimle öyle mahrem konuşmalarla giriştiniz?. Kendini tiyatrodan mı zannettiniz?. Petya, derhal geriye, şehre! Siz de şimali İvan mısınız, cenublu İvan mısınız, her ne kadarın ağrısı iseniz, bana bir tek kelime daha söylemeyeceksiniz!

Ben ilk gördüğüm adamla sıkı sıkı olacak insanlardan değilim..

Otomobil geri döndü. Gece karanlık ve soğuktu. Sert bir rüzgâr esiyordu. Hayatta böyle gecelerin daha az olması temenniye şayandır.

Yarınki nüshamızda:

Yarım kalan itiraf

Yazan: Peride Celâl

H A S A N

Yağsız kar ve acıbadem ve yarım yağlı gündüz ve gece ve deniz kremlerle

ACIBADEM YAĞI KREMİ

Çilleri, sivilceleri, ergenlikleri izale eder. Dünyanın en son icadı kremdir, ihtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

HASAN ismine ve markasına dikkat.

NEOKALMİNA

GRIP - NEZLE - NEVRALJİ BAŞ ve DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

İstanbul Belediyesi İlanları

	Keşif bedeli	İlk teminatı
Üsküdar Valde bağındaki prevantoryom müessesinin Kadıköy İbrahimağa giden yolunun esaslı tamiri.	6754,23	506,57
Belediye matbaası binasının tamiri.	865,28	64,90
Belediye merkez binasının üst katında yapılacak ta- mirat ve tadilat.	1536,13	115,21

Yukarıda yazılı tamirler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber ve 2490 No. 11 kanunda yazılı vesikadan başka bu iş için alacakları fen ehliyet vesikasile 21/9/1937 Salı günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6197)

	Sahası	Bir metresinin	İlk
	M. Murabbaı	Muhammen B.	teminatı
Fatih yangın yerinde Çırağkuzma mahallesinin Sultanselim sokağında 15 inci adada.	7,04	1	0,52
Aksaray yangın yerinde Mesihpaşa 43 üncü adada.	33,60	2,50	6,30

Yukarıda semti, sahası ve muhammen bedelleri yazılı bulunan arsalar satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 30/9/1937 Perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (6200)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan :

- 1 - Gümrük Muhafaza atlı erati için 1256 Çift Çizmenin 21/9/1937 Salı günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Tasınlanan tutarı 10676 liradır.
- 3 - Şartname ve evsaf komisyonudur. Görülebilir.
- 4 - İsteklilerin ilk teminat olarak 801 liralık vevne makbuzu veya Banka mektupları ve kanunî vesikalariyle birlikte o gün Eksiltme saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Galatada Eski ithalat Gümrüğü binasındaki Komutanlık satınalma Komisyonuna vermeleri. «5902»

ANKARADA

Türk Maarif Cemiyeti Lisesi.

1937-38 ders yılı tedrisata yeni yaptırılan Kolej binasında başlanacaktır. İlk, Orta ve Lise kısımları vardır. Yıllık ücret İlk 60, Orta 80, Lise 100 liradır. Kayıt ve fazla tafsilat için «Ankarada Türk Maarif Cemiyeti Lisesi» Müdürlüğüne müracaat edilmesi. «4996»

Nişantaşında Tramvay ve Şekayık Caddelerinde :

YATILI

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

GÜNDÜZLÜ

ANA - İLK - ORTA - LİSE - KISIMLARI

Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilatı vardır. Fransızca, Almanca, İngilizce kurlarına dokuz yaşından başlayarak bütün öğrenciler iştirak edebilirler. Okul hergün saat 10 - 17 arasında açıktır. Telefon : 42517

KANZUK

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muammid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumî hayatın intizamsızlıklarını en emin surette islâh ve insana hayat ve canlılık bahşeder. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

Akşam çaylarında...
ve akşam yemeklerinde...
tiyatro ve sinema çıkışlarında...

TOKATLIYAN'ın

geliniz. Orada 21 Eylül 1937, Salı gününden itibaren

POGANY

meşhur, Macar kadın orkestrasını dinliyeceksiniz. Virtuoz kemancı Bayan LİLİ SZEKELLY'nin idaresindeki bu orkestra her gün saat 17,30 dan itibaren en nefis müzik parçalarını çalacaktır.

Not - Bu müstesna müzik ziyafeti, konsumasyon fiatlarının ehvenliği dolayısıyla herkes için uygundur.

Modellerimizi kopya, biçimimizi taklid ediyorlar. Birinci nevi İngiliz kumaşlarından **KADIN, ERKEK ve ÇOCUKLARA** mahsus trençkotlar, muşambalar, koverkotlar ve gabardin pardesülerin zengin çeşitlerini ucuz fiat ve şeraitle takdim ediyoruz.

MÜSAVİ CİNSTE İSE... DAIMA ÜSTÜNÜZ.
Baker Mağazaları

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LABORATUARI

Umumî kan tahlili, frengi nokta nazarından Vasserman ve Kahn testleri, kan küreyvati sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlili, ultra mikroskopi, hususî ağılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kolesterolün miktarlarının tayini.

Diyanyolu: No. 113, Tel: 20981

Beşiktaş

DİKİŞ YURDU

Elişleri sergisi ay sonuna kadar umuma açıktır. Biçki, dikiş öğrenmek isteyenler bu sergiyi görerek kayıtlı olmalıdırlar. Talabe kaydı da açıktır. 3 aylık kurs da vardır. Beşiktaş Akaretlerde 87 No.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Baş ağrısı

NEVROZİN

ile geçer!

Çektiği ıztıraplar bu hakikati öğreninceye kadar sürüp gidecektir.

NEVROZİN

Bütün ağrı, sızı ve sancuları dindirir.

Baş ve diş ağrılarile nezleye, üşütmekten mütevellit ıztıraplara karşı bilhassa müessirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 4 Gurup malzeme her gurup ayrı ayrı ihale edilmek şartile 23.9.1937 perşembe günü saat 10 da Haydarpaşada Gar binası dahilindeki satınalma komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesika ve hizalarında yazılı muvakkat teminatlarla birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 - 220 adet şofaj sağ ve sol taraf sevk musluğu 150 adet şofaj irtibat başlığı 100 adet şofaj irtibat orta rakoru muhammen bedeli 2295 lira, muvakkat teminatı 172 lira 13 kuruştur.

2 - 1100 Kg. muhtelif su verme tozu, 200 Kg. Boraks, 200 Kg. Reçine, 50 Kg. Tinol kaynak pastası muhammen bedeli 1174 lira, muvakkat teminatı 88 lira 5 kuruştur.

3 - 1440 Kg. muhtelif eb'atta çelik saç muhammen bedeli 1008 lira, muvakkat teminatı 75 lira 60 kuruştur.

4 - 8700 Kg. muhtelif eb'atta yuvarlak ve lâma demiri ve 4000 Kilo U. demiri, 210 adet muhtelif eb'atta ve takriben 10920 Kg. demir levha muhammen bedeli 3192 lira, muvakkat teminatı 239 lira 40 kuruştur. (5905)

Muhammen bedeli 39984 lira olan Ankara gar binası mefruşatı 29/9/1937 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2998,80 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 195 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6154)

Muhammen bedeli 7931 lira olan muhtelif cins ve eb'atta makkap kalemleri 20/10/1937 Çarşamba günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 594,82 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (6214)

İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden :

İstanbul Büyük Postane binası bahçesindeki mevcut sundurmalarından istifade etmek suretile bir anbar binasının keşifnamesi dahilinde yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27/9/1937 pazartesi günü saat 14 de Büyük Postane binası birinci katta İstanbul P. T. T. vilâyet Müdürlüğünde müteşekkil alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli 3000 lira muvakkat teminat 225 liradır. Taliplerin mukavele, eksiltme, bayındırık işleri umumî, hususî ve fenni şartnamesi ve proje keşif hülâsasile buna ilişik diğer evrakı görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde idarî kaleme ve eksiltme gün ve saatinden bir hafta evvel İstanbul Nafia Müdürlüğüne müracaatla en az iki bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair alacakları fenni ehliyet ve ticaret odası vesikasile birlikte komisyon müracaatları. (6111)

ADEMI İKTİDAR BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

SEKSÜLİN

BEŞİR KEMAL-MAHMUT CEVAT ECZANESİ SİRKEÇİ

İlan Tarifemiz

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
1ç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca mikdarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlançuk Kollektif Şirket,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi